SVOBODA — СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. C. No. 216. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, NOVEMBER 12, 1993. CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 12-го ЛИСТОПАДА 1993. Ч. 216. РІК С.

УКРАЇНІ ЗАГРОЖУЄ ЕКОНОМІЧНА КАТАСТРОФА

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 4-го листопада, на пресовій конференції Народного Руху України виступив народний депутат Віктор Пинзеник. Він висловив велике занепокоєння ситуацією в державі. „Економіка України наближається до катастрофи", — наголосив В. Пинзеник. За його словами, гіперінфляція, бюджетовий дефіцит і спад виробництва невдовзі приведуть до паралічу економіки і до соціяльної кризи.

Основними гальмами економічного розвитку, на думку Пинзеника, стали фіксований курс чужоземних валют у відношенні до українського карбованця і податок на експорт, в результаті чого експорт фактично припинився, а валюту вивезено з України. Негативне сальдо України в торгівлі з Росією становить 12 трильйонів рублів і скоро Україна не матиме чим розраховуватися за енерґетику.

Крім того, Пинзеник повідомив, що маса карбованців зросла вдвічі, в результаті чого німецька марка вже коштує 24,000 карбованців, а доляр незабаром коштуватиме 40,000 карбованців. Тому західні країни закрили всі кредитні лінії в Україну, заявивши, що гроші вони даватимуть не під програми реформи, а під конкретні реформи.

В Україні, як відомо, розпочалася приватизація прискореними темпами помешкань і державних підприємств. Адміністрація Президента наголошує, що більшість об'єктів повинні бути приватизовані протягом 1994 року.

Як сказав Пинзеник, „мова йде про виживання незалежної української держави" і з ним погодилися інші промовці на пресовій конференції, які зазначили, що „Україна може не дожити до виборів, оскільки можлива комуністична диктатура".

В УКРАЇНУ ВЕЗУТЬ ОТРУЙНІ РЕЧОВИНИ

Київ (УНІАР). — Тут 3-го листопада в Державному комітеті охорони кордону відбулася зустріч командуючого прикордонними військами генерал-полковника Валерія Губенка з головою Партії Зелених України Віталієм Кононовим. Йшлося про необхідність удосконалити законодавство, оскільки західні держави використовують територію України для викидування свого сміття.

Українські активісти міжнародної організації „Ґрінпіс" пікетують севастопільський морський завод, біля якого перебуває великий американський корабель з багатьма тоннами азбесту. Представники „Ґрінпіс" повідомили, що корабель прибув до українських берегів після того, як йому не дозволили розвантажитись у Стамбулі й наказали вийти за межі територіяльних вод Туреччини. Протягом останніх п'ятьох років організація „Ґрінпіс" зареєструвала понад 1,000 випадків експорту токсичних відпадків з розвинених індустріяльних країн до країн Східньої Европи через відсутність у них правної бази, а також через брак грошей. В Україні за останні два роки виявлено 40 випадків завезення величезної кількости небезпечних речовин. Наприклад, кореспонденти УНІАН інформують, що 230 тонн промислових відпадків (ртуть, ДДТ, застарілі токсичні хемічні реактиви) ввезено з Німеччини в січні 1993 року і тепер вони знаходяться на території однієї з військових частин біля Рівного. Понад 100 тонн непридатних для використання хемічних речовин під виглядом будівельних матеріялів та промислових товарів завезено до Миколаєва та Очакова. Близько 390 тонн побутового сміття (вживаних плястикових опакувань) звалено поблизу Здолбунова.

Під час візити до Києва в червні канцлера Німеччини Гельмута Коля та федерального міністра довкілля Кляуса Топфера активісти української оргніазації „Ґрінпіс" звернулися до них з вимогою припинити торгівлю отруйними відпадками. Гості погодилися надіслати експертів до Рівного, але Міністерство природи України досі не дало їм вичерпної інформації з причини незакінченого слідства у цій справі. Таким чином конкретні дії для припинення доставки отруйних речовин в Україну відсунено на далеку перспективу.

В Україні нема закону про екологічну контролю на кордонах, а в проєкті, підготовленому Міністерством Природи, немає параграфу про заборону ввезення небезпечних речовин, як це зроблено в Польщі та у 80 інших країнах. Проєкт передбачає можливості і надалі ввозити отруйні речовини, прикриваючись „переробленням" та „повторним використанням". І це в той час, коли в Україні нема техніки, немає грошей і немає самої технології перероблення цих речовин. Крім того, навіть Німеччина вважає перероблення отруйних відходів надто дорогим і небезпечним.

ПРОФ. І. ЛУЧЕЧКО В НЮАРКУ

Нюарк, Н.Дж. — 86-ий Вдділ СУА в Ню Джерзі влаштовує доповідь проф. Івана Лучечка „Українці на Зеленому Клині", яка буде ілюстрована прозірками. Доповідь відбудеться у суботу, 13-го листопада, о год. 4-ій по полудні в залі церкви св. Івана Хрестителя, Сендфорд аве. в Нюарку. Дохід призначений на стипендійну акцію СУА.

В Україні

КИЇВ. — Комітет з питань винаходів України найкращим винаходом визнав технологію передачі комп'ютерної інформації телевізійним каналом. Цей спосіб простіший за модемний телефонічний зв'язок і дає можливість значно збільшити об'єм інформації. Нова технологія важе впроваджена і діє: це комп'ютерна газета, яку верстають в Інституті проблем інформації. Передається газета на другому каналі Української телевізії.

ВІННИЦЯ. — У Ленінському районному суді міста розглянено справу на підстаі скарги члена обласної організації Державна Самостійність України, депутата Вінницької Міської Ради Анатолія Махлая, який звинуватив голову міськовиконкому Дворкіса та редакцію газети „Вінничина" у наклепі, що принизив його гідність. Моральні шкоди, нанесені А. Махлаєві, суд оцінив у 5 міл. карбованців.

Обрали „Красуню України-94"

Оксана Орленко

Тернопіль. — Тут відбувся конкурс краси, в якому взяли участь 24 представниці з 18-ох областей України. Вони змагалися за право носити протягом 1994 року корону красуні України. Це вже другий такий конкурс у Тернополі, повідомляє газета „Вісті з України". Цього року бажання виборювати почесний титул виявили 8,500 дівчат, які надіслали листи з фотографіями до комісії, яка зробила вибір заочно.

Генеральний директор цього всеукраїнського конкурсу Борис Маланюк вже мав досвід, провівши чотири районних і два реґіональних конкурси. Він також вважає, що не обов'язково усі значні заходи проводити в столиці України.

Члени жюрі майже одностайно найгарнішою визнали 20-річну одеситку Оксану Орленко. Вона навчається в Одеському Університеті на факультеті іноземних мов, захоплюється танцями, музикою і спортом. Оксана отримала головну нагороду — автомобіль „Таврія" та подорож на участь у конкурсі „Красуня світу". Коронували її діядемою, виготовленою на львівському ювелірному заводі з 68 грамів срібла, 96 фіонітів та трьох сапфірів.

Перша віцекрасуня Любов Яновська з Івано-Франківського поїде виборювати звання „Красуні Европи", а друга — Світлана Турлук з Шепетівки, Вінничина, візьме участь у конкурсі „Міс Ґльоб інтернешенел". Титул „Міс Ґрація" дістала Уля Стахульська з Польщі, „Міс Чарівність" — Наталя Василишин з Буковини, „Міс Фотореклама" — Світлана Савельєва із Запоріжжя, „Інтерміс Україна" — Анна Янік з Польщі. Вони отримали різноманітні подарунки, підготовлені спонзорами.

О. Слободяник, мол. виступить в Ню Йорку

Ню Йорк (Д. К.). — Організація „Серія молодих концертових артистів" представить концерт 18–літнього піяніста Олександра Слободяника, мол., сина славного піяніста Олександра Слободяника, ст. Концерт відбудеться у вівторок, 16-го листопада, о год. 8-ій вечора при 92-ій вул. „У" в Ню Йорку.

О. Слободяник, мол. має за собою велике признання в інтернаціональній авдиторії; він вигравав перші нагороди в молодечих конкурсах. Динамічна експресивність і різноманітність пульсуючої ритміки молодого піяніста здивувала не одного музичного критика.

О. Слободяник, мол.

Програма концерту складатиметься з обов'язкових творів одного з міжнародних конкурсів, в якому молодий мистець братиме участь найближчим часом.

За докладнішими інформаціями про концерт слід телефонувати на число (212) 307-6655.

14-ТІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ НТШ

Ню Йорк. — Управа НТШ в Америці повідомляє, що 14-ті Загальні збори НТШ відбудуться у суботу, 11-го грудня, в домі НТШ, 63 Четверта аве. Початок о год. 10-ій ранку. У загальних зборах можуть і повинні взяти участь всі члени — почесні, дійсні, кореспонденти і звичайні.

Іран не бажає примирення з Вашинґтоном

Тегран, Іран. — Голова іранського парляменту Алі Акбар Натек-Нурі заявив, що боротьба зі З'єднаними Стейтами Америки є „не тимчасовою тактикою Ірану, а випливає з ідеології і принципів ісламської республіки".

Ці слова прозвучали на маніфестації, присвяченій черговій річниці захоплення тегранськими студентами амбасади ЗСА в Ірані у 1979 році. Як повідомила іранська телевізія, в маніфестації взяли участь „тисячі тегранців". А. Натек-Нурі назвав листопадові події 1979 року, які привели до повного розриву відносин між ЗСА і його країною, „історичним кроком, який накреслив поступальний рух ісламської революції". Захоплення американської амбасади, твердив Натек-Нурі, „завдяки прикладові, який дали студенти 14 років тому, показав, що і ЗСА можуть зазнати поразки".

Голова іранського парляменту осудив тих політичних діячів, які „порушують справу про нормалізацію відносин з Америкою", і підкреслив, що льозунг „Смерть ЗСА!" керівники Ірану ніколи не знімуть.

З подібною заявою виступив лідер ісламської революції аятолла Алі Акбар Гаменеї, який вітав захоплення американської амбасади як подію, що „поклала кінець відносинам між Іраном і Америкою". А. Гаменеї повністю відкинув можливість переговорів між Іраном і ЗСА. Іранський лідер назвав людей, які виступають за переговори з Вашінґтоном, „наївними, боягузливими і неосвіченими, які не визнаються в політиці і не бачать небезпеки, що її таять в собі ці переговори".

Напружена дискусія щодо відносин зі З'єднаними Стейтами виникла в іранських політичних колах і пресі після того, як у парляменті був розповсюджений лист за підписом Раджаї Горасані. Автор листа, адресованого А. Гаменеї, висловився за пом'якшення становища Теграну щодо ЗСА і вказав на можливість „обмеженого співробітництва" між двома країнами в політичній і економічній ділянках.

Недавні виступи Натек-Гаменеї були спрямовані на припинення дискусії, яка породжувала певне політичне напруження в Ірані у зв'язку з проблемою іранськоамериканських відносин.

В АМЕРИЦІ

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, що американські урядові чинники не знають, що думати про заяву президента Росії Боріса Єлцина, що він не погодиться на надзвичайні президентські перевибори, президент Билл Клінтон публічно знову заявив, що всеціло його підтримує. Він сказав, що коли Б. Єлцин дальше стримітиме до утвердження демократії в Росії та запровадження ринкової економіки, то ЗСА дальше повинні бути серед його прихильників.

З ВАШІНҐТОНУ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що Ізраїль заплатив 63,000 дол. міському урядові за неправильне паркування автомобілів своїх дипломатичних співпрацівників. Все ж таки, найбільша сума досі несплачених кар і далі припадає на амбасаду Росії. На другому місці є Ніґерія. Згідно з існуючим законодавством, персонал закордонних амбасад користується дипломатичною недоторканістю і це дозволяє їм на неплачення кар. Недавно Конґрес ЗСА прийняв закон, згідно з яким країни, які дістають допомогу від ЗСА, мусітимуть платити кари за неправильне паркування автомобілів.

У ВІВТОРОК, 9-ГО ЛИСТОПАДА, Верховний суд ЗСА з небуденною швидкістю та одностайністю проголосив свою дещо поширену інтерпретацію статевого переслідування на місцях праці, що допоможе потерпілим, зокрема жінкам, потягати до судової відповідальности тих, які їх переслідують, без потреби доказувати, що таке переслідування їх турбує психічно та заважає їм виконувати їхню працю.

ПІСЛЯ РОЗПОВІДІ багатьох сенаторів про трагічні наслідки жорстокости між бандами молоді у їхніх стейтах, Сенат схвалив два законопроєкти, які дозволяють на поширення урядового авторитету в розслідах і каранні, за злочини вчинені членами банд, і пропонують продаж вогнепальної зброї малолітнім підтягнути до державних злочинів, караних федеральними законами. Ця однозгідність в Сенаті на думку спостерігачів, є ще одним доказом, що Сенат розуміє потребу схвалення якнайскорше фондів для поборювання злочинства серед підлітків.

ЗГІДНО З ТВЕРДЖЕННЯМИ офіційних чинників у понеділок, 8-го листопада, секретар Державного департаменту Воррен Кристофер відбув зустріч при зачинених дверях з генеральним секретарем Організації Об'єднаних Націй Бутросом Бутросом-Ґалі. Їхні дискусії на зустрічі були досить гарячими через різниці поглядів, зокрема коли йдеться про загальну співпрацю і відношення ЗСА до ООН. У дискусіях, що їх офіційно названо „щирими та відвертими", обидва дипломати не могли погодитись на важливості пріоритетів у Сомалії. В. Кристофер уважає, що треба започаткувати якийсь політичний процес, а Бутрос-Ґалі турбується, що буде після відтягнення військ ЗСА, заплянованого на 31-го березня 1994 року. Перший турбується сьогоденням, а другий майбутністю не зважаючи на те, що одна від другого є дуже залежними.

НЕСПОДІВАНЕ ЗНИЖЕННЯ цін минулого місяця, навіть якщо це тільки на дві десяті відсотка, вказує, що інфляція не відновлюється. У висліді економісти сподіваються, що передсвяточний сезон буде пожвавлений та тим самим пожвавить економічне відродження в країні.

У КАЛІФОРНІЇ КОЛИШНІЙ президент Роналд Реґен нагородив пенсіонера-генерала Коліна Повелла своєю „Нагородою волі" за „спрямовання американського орла до ще вищих висот, як будь-коли досі". Ген. К. Повелл, колишній керівник штабу об'єднаних шефів американських збройних сил, відійшов на пенсію 30-го вересня 1993 року.

КОЛИШНІЙ КОМУНІСТ ПОПРОСИВ ПРОБАЧЕННЯ В ПОЛЯКІВ

Варшава, Польща. — Колишній міністер спорту в уряді комуністичної Польщі, а нині лідер Демократичного союзу лівих сил, в який входять і колишні комуністи, Александер Квасьнєвський виступив у вівторок, 9-го листопада, у сеймі. Він попросив пробачення в депутатів і всіх поляків, які постраждали від комуністичної влади. „Вороття до недемократичних методів не буде! — запевнив А. Квасьнєвський. — Демократичний союз лівих сил не вернеться до методів, які скомпромітували себе".

Демократичний союз лівих сил, що його очолює Квасьнєвський, дістав дві треті депутатських місць у польському парляменті. З членів союзу зформовано уряд на чолі з Вальдемаром Павляком.

Виступаючи у сеймі, А. Квасьнєвський звертався перш за все до депутатів, які боролися з комуністичною владою і зазнавали за це переслідування. Але він звернувся також і до колишніх комуністів з просьбою „не зводити порахунки за минулі чотири роки". Квасьнєвський мав на увазі період від 1989 року, коли розпався комуністичний режим. В цей час уряд очолювали діячі, зв'язані з профспілковим рухом „Солідарність", які в минулому потерпіли від комуністів.

Лідер Демократичного союзу депутат Тадеуш Мазовецький, який став першим прем'єр-міністром післякомуністичної Польщі, сказав, виступаючи перед депутатами сейму, що його партія перебуватиме в опозиції до уряду. За його словами, колишні комуністи змогли перемогти у виборах лише тому, що народ був незадоволений підсумками реформ.

Новий уряд Польщі обіцює продовжувати курс на ринкову економіку, але не обіцює народові швидкого прогресу. Уряд має намір більш активно запрошувати в країну чужинецьких інвеститорів.

У СВІТІ

"ТУРЕЧЧИНА ПОСИЛАЄ" своїх дипломатів у сусідні країни з вимогою до керівників цих держав розгромити курдських сепаратистів, які після серії терористичних актів на території Туреччини знайшли притулок у сусідів", — сказала прем'єр-міністер Туреччини Тансу Чіллер. Виступаючи на пресовій конференції, вона повідомила, що бойовики забороненої в Туреччині Курдської робітничої партії діють зі своїх баз у Сирії, Ірані, Іраку і Вірменії. „Інтенсивні дипломатичні кроки вже зроблені, — підкреслила Т. Чіллер. — І якщо наші сусіди ставляться до нас подружньому, то для них настав час доказати на ділі свою дружбу. Якщо ж вони не ставляться до нас як друзі, то прийшов час для нас пізнати це і прийняти всі необхідні заходи". Лише за минулий рік від рук сепаратистів загинуло понад 2,000 осіб.

ПІСЛЯ ПОВАЛЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО режиму в Афганістані колишній його президент Наджібулла і особи, що перебувають з ним, переховуються в комплексі управління генерального секретаря ООН в Афганістані. Недавно генеральний секретар ООН Бутрос Бутрос-Ґалі закликав афганський уряд дозволити Наджібуллі покинути Кабуль. „Наджібулла хворий на тяжку хворобу нирок, і я вважаю, — твердить Б. Бутрос-Ґалі, — що з врахуванням гуманітарних міркувань йому і особам, які його супроводжують, серед яких є одна жінка і діти, слід дозволити залишити Кабуль, щоб він міг пройти необхідне медичне лікування".

МАЙЖЕ 30 ВІДСОТКІВ приватних компаній і фірм Німеччини мають намір у найближчі три роки поширити виробництво за кордоном. Про це свідчить дослідження, яке провела Всенімецька асоціяція промисловости і торгівлі. Місцеві політичні й економічні спостерігачі характеризують дані дослідження як надто сумні для тих, хто залишився без праці. Тепер в Німеччині три з половиною мільйона безробітних. Це найвища цифра з часу об'єднання країни. В наступному році, згідно з прогнозом, кількість безробітних збільшиться ще на 500,000. До цього треба додати майже мільйон тих, які працюють на тимчасовій роботі. Оскільки німецькі фірми мають намір розширити виробництво не в себе в країні, а за кордоном, шанси дістати працю в Німеччині невеликі.

ДО НЕГАЙНОГО ЗНЯТТЯ міжнародного ембарґо на доставу зброї боснійським мусулманам закликала колишній прем'єр-міністер Великобританії Марґарет Тачер. В інтерв'ю американській телевізійній компанії Ей-Би-Сі вона підкреслила, що „боснійські мусулмани мають повне право на самооборону, а світова спільнота позбавляє їх його". Вона сказала, що Адміністрація Билла Клінтона проявила „добру волю , вчинивши тиск на ООН, щоб зняти це ембарґо". В інтерв'ю М. Тачер підкреслила, що „падіння комунізму в колишньому Совєтському Союзі і країнах Східньої Европи стало можливим завдяки твердій політиці поведінки країн Заходу, а також сміливим борцям за демократію і свободу в цих державах".

МАЙЖЕ ДВА РОКИ В ІТАЛІЇ безперервно чути про скандали, арешти і викриття. Понад 3,000 політиків, бизнесменів і суддів заарештовані і перебувають під слідством. Їх обвинувачують в корупції, зв'язках з організованою злочинністю та інших порушеннях закону. У злочинах замішана практично вся політична і фінансова верхівка країни. Розслідування мілянської прокуратури дістало в італійській пресі назву „Операція 'Чисті руки' " і вже привело до того, що прогнила політична система Італії не витримала.

У СТРАСБУРЗІ, ФРАНЦІЯ, відбулася урочиста церемонія заприсяження німецького генерала Гельмута Вільмана. Генерал став командуючим об'єднаними силами Европи, куди ввійдуть корпуси французької, німецької і бельгійської армій по 40,000 осіб. Таким чином, поставлено крапку на боротьбі цих країн Західньої Европи за створення багатонаціонального континґенту, в якому багато бачили, а інші продовжують бачити і досі загрозу єдности НАТО.

SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA:(201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda". 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.(201) 434-0237. (201) 434-0807. (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $ 40.00. на півроку —$22.00 на 3 місяці—$12.00.
Для членів УНСоюзу $15.00. річно. За кожну зміну адреси—$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою —
За зміст оголошень Редакція не відповідає

P.O.Box 346 Jersey City, N.J. 07303.

На Близькому Сході все ще неспокій

У „Свободі" з 17-го вересня були на цьому місці міркування на тему перебування Ясіра Арафата у Білому Домі в Вашінґтоні 13-го вересня ц. р. Тоді прем'єр-міністер Ізраїля Їцак Рабін і голова Палестинської Визвольної Організації (ПВО) Ясір Арафат подали один одному руки. Це був не вірогідний, рідкий у всесвітній історії факт, що замирилися дотогочасні смертельні вороги. Їцак Рабін, голова ізраїльської Соціял-Демократичної партії та попередній голова цієї партії Шимон Перез радикально зірвали з політикою усіх попередніх урядів, особливо з політикою довголітнього прем'єра Їцака Шаміра, голови націоналістичної партії Лікуд, для якого Ясір Арафат і його Палестинська Визвольна Організація, які вели були проти Ізраїля терористичні акти, — це була анатема, — вороги, з якими не можна було говорити, а не то миритися.

Але цей історичний акт у Вашінґтоні, який — до речі — був потайки підготований самими названими вгорі ізраїльськими діячами без участи американської дипломатії, — далеко ще не вніс миру і спокою на Близькому Сході. Ізраїль погодився надати автономію окупованому ним Правобережжі ріки Йордану і смузі Ґази та визнав ПВО з Ясіром Арафатом, як леґальних репрезентантів палестинців, себто колишніх автохтонних мешканців британської колонії Палестини, яка стала державою Ізраїля від 1948 року. На цьому місці була вже мова про те, що однаково ізраїльські, як і палестинські екстремісти не визнають символічного потиснення рук Рабіна й Арафата та продовжують ворогувати з засідками одних проти одних і вбивств. Однаково Рабін, як і Арафат дотепер роз'їжджають по різних членських країнах Арабської Ліґи з пропаґандою замирення. Воно все ще несприйнятливе для Лібії з її диктаторським президентом Муаммаром Каддафі та Іраку з таким же диктатором Саддамом Гуссейном, але прозахідні арабські країни, як Єгипет, Савдійська Арабія, Туніс і Емірати — сприяють замиренню.

Найбільший клопіт роблять розмірно недавні іміґранти, переважно з Росії, яких уряд Шаміра — всупереч престорогам Америки — поселював на окупованих арабських землях, яким тепер признано автономію з виведенням відтіль ізраїльського війська. Ті поселенці у паніці, бо можуть впасти жертвою погрому, зорганізованого арабськими екстремістами, і мерщій почали організувати власну самоохорону. Коли палестинські екстремісти вбили недавно зі засідки сімох ізраїльських вояків, ізраїльські поселенці підняли крик із демонстраціями і погрозами на адресу арабів. Рабін — як повідомляє „Ассошіейтед Пресс" з 8-го листопада ц. р., різко натаврував отой виступ поселенців, заявивши, що ізраїльський уряд і народ не забули їх і не залишили без опіки й охорони, але це справа саме уряду Ізраїля, а не самовільних актів ізраїльських іміґрантів-поселенців.

На телевізійному каналі Сі-Бі-Ес подано дуже влучний коментар кореспондента з Єрусалиму: згадана вище церемонія у Вашінґтоні не була підписанням мирового договору між ворогуючими сторонами, а була тільки деклярацією, реалізація якої вимагає довгого-довгого часу. Це була мудра оцінка. Перехід від ворожнечі до замирення завжди вимагає довгого часу, бо це ділянка психології, — настрої народних мас не можуть змінитися під потиску рук чи підписання клаптика паперу. Такі висококультурні й здисципліновані народи, як французи і німці, теж не стали через ніч приятелями, коли генерал Де Ґоль і канцлер Аденауер підписали пакт замирення. Треба було десяток літ, поки ті дві держави стали добросусідськими членами НАТО.

Найбільша користь з отого погодження між Ізраїлем ПВО та, що перестала існувати для Ізраїля смертельна загроза — нової війни, цим разом з'єднаного фронту всього арабського світу. Процес дійсного замирення триватиме довгі роки. Росія й Україна обмінялися дипломатичними представниками. Скільки часу треба, щоб між ними настало справжнє замирення, як буває між людьми доброї волі?!

Іван Дзюба,
міністер культури України

НЕЗАЛЕЖНІСТЬ УКРАЇНИ І ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРИ

IV

Самостійне історичне буття українського народу має бути забезпечене культурно, інакше залишиться ущербним. Ідеться не про витіснення російської культури (це було б самозбідненням!), а про збалянсування її присутности— присутністю інших культур світу. А головне — про конкурентоспроможність української культури, її здатність давати тон інтелектуальному і культурному життю свого суспільства, адаптувати для суспільства культурну реальність світу.

Серед багатьох передумов досягнення такого стану я коротко зупинюсь на деяких: освоєння суспільством своєї культурної спадщини; подолання культурних стереотипів; активна культурна політика держави на основі наукової концепції національної культури; створення інфраструктури культури; активний вихід у світове культурне життя за умов адекватного функціонування „імунної системи" власної культури.

Освоєння культурної спадщини. Ідея духовного відродження як складова частина ідеї державного відродження передбачала повернення народові культурних цінностей, створених попередніми поколіннями, але вилучених, зфальсифікованих або замовчуваних протягом десятиліть — прилучення суспільства до відчужених мистецьких багатств. Це мало відкрити шлях до нової культурної свідомости та нової культурної реальности.

На наших очах цей процес відбувається, і не можна недооцінювати його. Опубліковані і публікуються літературні та наукові твори, яких не знали кілька поколінь читачів; виконуються музичні твори, які не звучали протягом багатьох десятиліть; із запасників музеїв на очі глядачів винесено картини, що їх не встигли знищити руки спецкомісій. В літературу повернулися й таланти, проскрибовані вже недавно, в 60-80-ті роки, в часи агонії тоталітарного режиму. Окрасою нашої культури стає низка блискучих імен письменників, мистців і науковців діяспори.

Все це радикально змінило ієрархію цінностей, особливо у літературі і в образотворчому мистецтві, у філологічній та історичній науці. Об'єктивно це — величезне збагачення нашого духовного потенціялу, хоч суб'єктивно, може, ми і не всі відчули це сповна.

Однак треба сказати, що ці радикальні зміни покищо мало зачепили ширше суспільство. Насамперед — через загальмованість, а тепер і майже повне припинення реалізації програми друку за умов фінансової і паперової скрути. Та й сама ця програма не мала достатньо системного характеру, не спиралася на розроблену джерелознавчу й текстологічну базу. Отож проблема освоєння нашим суспільством національної культурної спадщини в усьому її обсязі залишається нерозв'язаною до кінця.

Подолання культурних стереотипів. Усякий стереотип випливає з якоїсь реальности і відбиває її, але відбиває неповно і спотворено. Отже, роля стереотипу двоїста: на стадії свого початкового формування він може закріплювати якісь результати пізнання, але потім, абсолютизуючи ці відносні результати, стає на заваді пізнанню.

Мені вже доводилося говорити і писати про такі стереотипи сприйняття української культури як стереотип сільськости, стереотип консервативности, стереотип вторинности (наслідувальности), стереотип „мужицького демократизму" та інші, — які створювали неадекватне уявлення про українську національну культуру. Але крім стереотипів сприйняття культури (які не безвідносні до її реальности), є й стереотипи самої культури, пов'язані з її структурною неповнотою (зумовленою неповнотою соціяльної структури українського суспільства), з її вимушеною ізольованістю від світового культурного процесу, — і через те певною недовірою до новацій, недостатньою розвиненістю пошукових і експериментальних форм.

Подолання цих та інших стереотипів сприятиме більшому розкріпаченню творчої уяви, збагаченню образного арсеналу, розширенню діяпазону художньої умовности і водночас звертанню до багатств фолкльору (вербального, музичного, образотворчого) не як до джерела запозичень, а як до школи художнього мислення; приробнішому стимулюванню від досвіду світової культури та від прихованих потенціялів тих шарів національної культури, які були забуті або не оцінені.

Культурна політика держави та наукова концепція такої політики і самої національної культури. Сьогодні ми стоїмо перед необхідністю виробити нове розуміння культурної політики і ставлення держави до культури.

Продовження буде.

Ярина Тудорковецька

Распни його, уцілілого тричі, — і пора на „бестселлер"

Іван Дем'янюк вижив, не опинився між 6—9 мільйонами трупів 1932—33 років. Вижив воєнний час, коли нацисти знищили 4 мільйони полонених, вижив як втікач від Сталіна, витримав довготривалий суд-видовище за психопата „Івана Ґрозного". Та не уцілів від „распни його", ментальности ізраїльтян, у яких потреба сатисфакції за своїм минулим терпінням дійшла до психологічно хворобливого стану.

Новинкарі ЗСА, Канади, наче витренувані у точках зору ізраїльтян уцілілих і в тематиці Дем'янюка, ні разу не дозволили собі на вияв зрозуміння людині, яку визнано безневинною, і яка пройшла мучеництво 16-літнього судового видовища, зокрема день-у-день п'ятилітнє очікування на петлю на шиї. Ніхто з новинкарів не зволив підсумувати всіх 16 літ вибраних з життя невинної, незлочинної людини. Ні не обговорювано справи повернення йому громадянства ЗСА, ні не аналізовано евентуальности компенсації, у тій політично-юридичній історії українця в ЗСА та Ізраїлі. Тим більше — ніякого зацікавлення Дем'янюком, як українцем, що уцілів від не одного голокосту, як ізраїльтяни, а ґеноцидів мала Україна в XX столітті більше.

На жаль, треба признати, з української сторони теж не було натиску на світову опінію саме з тієї точки зору, хоч камери зосереджувались на Дем'янюкові й родині. І в них було доволі нагод на сенсаційне зіставлення, що уцілілі одного голокосту судять уцілілого кількох ґеноцидів України. Наприклад, син Дем'янюка на тлі ізраїльтян, які гостро протестували проти звільнення батька, сказав наскільки в нього є розуміння і співчуття Ізраїлеві, що постав на попелі жертв. Але він не вияснив, чому саме українцеві зрозумілий голокост Ізраїля, який відбувся вісім літ після того, що його зазнала Україна і його батько один з 6—9 мільйонів уцілілий від злочинного голоду Кремля.

Або, коли камера світових новин довго зупинилася на Дем'янюках у літаку в дорозі до ЗСА. І зять, Едвард Нишник, завжди блискучо ельоквентний, а також не використав цієї нагоди, не подав сенсаційного фокусу про Дем'янюка як того, який уцілів від масового мордування Сталіна і Гітлера, але не від продовженого „распни його".

Можливо ці речення заіснували, але їх обтяли, і вони не дійшли до масового слухача. Можливо такі спроби були раніше, але їх зретушовано. Тому насправді конечна якнайскоріша поява книжки про переживання Дем'янюка і його родини. Є шанс стати почитним „бест селлером" і вельми важливим, бо з Дем'янюком нав'язане насвітлення про Україну, як націю, яка лише нищила своїх ізраїльтян, зате нічого про ситуацію української людини, мордованої мільйонами на приказ Кремля в часі мирному, Гітлера під час війни і повоєнне полювання Сталіна за всіма втікачами.

Це історичне тло знаменне, бо можна довести, що Гітлер навчався масового вбивання від Сталіна, а цей довів до абсурду тоталітарну лінію, започату Леніном в 1917 році створивши Чека, перші концтабори та ідеєю Троцького „мілітаризованого державою робітника", що згодом мільйонами рабів розбудувало СССР. Гітлер створив на цей зразок своє Ґестапо, СС, свої концтабори, ОСТ, він одначе нищив на основі расовій, а Кремль на соціяльній і національній. Правою рукою Сталіна (між іншим) був і Лазар Кагановіч, у паралельній, якщоб при Гітлерові, найвищій ранзі й то під час виголоджування Кремлем України. До того ґеноциду належить і 1937 рік нищеної інтеліґенції, примусова депортація в Азію, на місце яких прийшло 11 мільйонів сьогоднішніх росіян України.

Дем'янюк мав бути мертвий між 6—9 мільйонами виголоджених 1932—33 років. Але він уцілів. Вижив також полон нацистів. Він один з 1,500,000 уцілілих, коли ж усіх полонених було майже 6 мільйонів. Точніше 5,754,000. Сталін відкинув умову з Гітлером щодо прав полонених, казав „російський" вояк б'ється до смерти. Тому Сталін навіть нищив тих, які посміли бути полоненими. Нищив ОСТ, втікачів.

Нечуване явище Другої світової війни те, що проти Сталіна, проти злочинів комунізму заіснували при німецькій армії окремі — національні дивізії, включно з російською Власова, Некрасова, РОА. Була надія на творення демократичних держав. Трагедія одначе в ідентичності обох, Ста-

(Закінчення на стор. 8)

Ярослав Гайвас

ЧИ ПЕРЕЛІМ?

II

Звіти делеґатів з місць підкреслювали, що число українців значно перевищує офіційне число і тому понад 10 мільйонів не є перебільшенням, а відбиває дійсний стан. Число українців у Росії напевно не менше від числа росіян в Україні.

Очевидно, що рух, національна, а тим більше політична діяльність такого великого числа у великій мірі залежить від постави державної влади. Як було колись під тим оглядом, то ми знаємо, як буде у майбутньому побачимо. Одначе вже перед Конґресом і в його часі було чимало фактів, які виразно вказували, що державна влада радше сприяє діяльності і національним виявам української спільноти в Російській федерації. Перед Конґресом міська управа Москви передала український громаді будинок на Арбаті для влаштування там Осередку української культури. Будинок треба направляти, що коштуватиме чимало, але місцева дуже активна організація Славутич і обрані керівні органи Об'єднання заповіли відповідні заходи. Побіч української книгарні й недавно заснованої бібліотеки ця третя установа разом з ними творитиме здоровий ембріон для дальшого розвитку. Як у кожній масовій цього типу діяльности духово-культурний відтинок творить підставу і невідхильну передумову для тієї діяльности. У цьому напрямі крім названих трьох точок заіснували деякі інші, які вказують на дальші ширші можливості.

Два дні перед Конґресом у бібліотеці, що колись носила назву ім. Леніна, з якого тепер немає і сліду в тій же бібліотеці, відбулася невелика, але значуща виставка українських друків зі „схронів", тобто засекречених і дослівно закутих приміщень, які большевицька влада запроторила поза людські очі і до яких практично ніхто не мав доступу. На виставці побачили ми видання українського Заходу, еміґраційні та деякі крайові, які опісля совєтська влада замкнула в бібліотечну тюрму. Були також наукові й літературні виступи, а серед них найхарактеристичніший, а саме: презентація тритомової праці про Шевченка російською мовою „Быль о Тарасе" російського вченого жидівського походження Леоніда Большакова. Книжку зразу схарактеризовано як „оренбурґське чудо" бо в додатку до того, що його написав жид у найтяжчих життєвих умовах, але ще й видав його без вкладу будь-яких українських коштів мохаммеданин Р. К. Сулейманов у видавництві „Кора", що коштувало його декілька мільйонів (теперішніх) рублів. Чи не чудо? Автор цих рядків отримав примірники цієї книжки і привіз їх з собою разом зі скромним проханням її автора: — Постарайтеся, якщо можна буде, видати її по-українськи, бо я сам не говорю і не пишу по-українськи...

Та найблискучішим, хоч не таким довготривалим у наслідках як згадана книга, був Великий концерт майстрів мистецтв і художніх колективів суверенної України, що відбувся 23-го—24-го жовтня у Колонній залі Будинку Спілок у Москві. Владні чинники передали безкоштовне уживання тієї залі, яка належить до найкращих, або таки найкраща для тих цілей у Москві. А мистці і артисти були з різних осередків України із Москви. Виступали і Державний заслужений ансамбль танцю України ім. П. Вірського з Мирославом Вантухом, і Камерна оркестра з Івано-Франківського і фортепіяновий квінтет „Київ" і заслужені та народні артисти України, а між ними Василь Зінкевич, Оксана Білозір, Олька Калина, Вікторія Лук'янець і інші найпередовіші з них.

Усі ці імпрези відбувалися під великим гаслом „Відродження духовної культури України". Гасло, що мало б лягти основою нової доби в житті українського народу і його багатомільйонної, невідривної частини — української спільноти в Російській федерації. Тож хочеться їм сказати: „Щасливої вам путі і доброго вітру!"

Продовження буде.

„ШОВКОВА" РУСИФІКАЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ДІЯСПОРИ

(Уривки із брошури авторства Романа Сербина і Ярослава Харчука, яка появилася в Монтреалі 1993 року)

IV

У той же час у практиці українців в Україні спостерігаємо подвійний стандарт. Якщо йдеться про транслітерацію російських прізвищ та імен, там воліють їх українізувати. Очевидно для того, щоб звучали рідніше і прийнятніше. Николай стає Миколою, Петр — Петром, Владимир — Володимиром і т. д. Але чи було б великим гріхом проти істини, якби ми писали Владімір Лєнін, або Ніколай Режков? І знову ж таки — George'a Grabowicz'a там знають як Джорджа Грабовича, а не як Юрія чи Георгія. І не Ґрабовіча, звичайно ж. Подвійний стандарт, як бачимо, проходить навіть межею між ім'ям та прізвищем. Усі ці проблеми потрібно негайно полагоджувати — а правописна комісія розпущена і навряд чи збереться найближчим часом. Скликати ж подібні комісії в діяспорі — справа марна: наш голос відтепер став тільки дорадчим. Дорадчим — для безрадних земляків...

Нові й давніші лексичні проблеми

Читаючи пресу, видану в Україні, а також її передруки в діяспорі, ми сьогодні натрапляємо на велику кількість новозапозичених слів, переважно англійських, без яких українська мова могла б чудово обходитись. На першому місці серед таких зайвих запозичень фіґурує слово „лідер", яке ще кілька років тому вживалося лише у контексті спорту. Там би йому й залишитися — але сучасні журналісти воліють тулити його, куди треба й не треба, зовсім забувши про провідників і керівників. Виглядає, що найдешевший спосіб продемонструвати нині свою ерудицію — це напхати в газетну статтю якнайбільше таких слів, як „бизнес", „брифінг", „прес-реліз", „рейтинг", „самміт" і тому подібних зайвих англізмів.

Ніяк не можуть зникнути також старі проблеми, успадковані від росіян, які неправильно розуміли чи вимовляли те чи інше чужомовне слово. Не зникає з української „совєтської" мови прикметник датський, що мало б означати данський. Справа в тому, що десь колись російські моряки переплутали почуті ними в західніх портах слова датч і даніш, тобто голляндський і данський. І тому данці стали датчанами (голляндцями нібито), а їхня мова — датською, а не данською. І знову ж таки — навіщо нам давні російські помилки? Трохи інакше виникла незручна для українців назва Персидська затока, що теж існує у „совєтському" мововжитку. Росіяни, які колись запозичали багато французьких слів, спочатку перетворили Golfe Persique у Персикский залив, а тому що Персикский важко вимовляти, то на місці першого „к" з'явилося етимологічно невмотивоване „д". Українці ж віддавна знають Перську затоку, а тому й не потребують ніякого франко-російського посередництва.

Прикладів того, як шкодить нашій мові посередництво „великого, могучого", але — додамо від себе — „не вполне благоустроенного русского языка", можна назбирати на цілу монографію. Завершити ж варто ще згадкою про один випадок, що набрав присмаку міжнародного політичного конфузу. Коли генерал-губернатор Канади Рамон Гнатишин відвідав Україну, його там часто зустрічали плякатами: „Welcome Governor-General Gnatishin!". Чи ж для того дві ґенерації Гнатишиних берегли написання свого прізвища — Hnatyshyn — і тим самим муляли очі всім англо-саксам, щоб побачити таку наругу на своїй історичній батьківщині? А тому, якщо Україна не перестане коситися зором на північ, усякий раз, коли йдеться про переклад прізвищ і власних назв, то почнуть з'являтися не тільки статті, подібні до цієї, але й дипломатичні ноти протесту.

Російщення української мови з допомогою російських канцелярських „штампів" — це ще одна тема для дослідження. Для прикладу можна вибрати хоча б один феномен — назвімо його „феноменом 'по' ". Це не той прийменник „по", який ми споконвіку чуємо в наших мелодійних піснях і приказках: „Люблю дивитися, як ти ідеш по воду..." тощо. Це те „по"-паразит, що його знаходимо в таких конструкціях, як „комітет по пресі", „заходи по збереженню навколишнього середовища", „комісія по промисловості", „комітет ООН по вивченню причин злочинности", „комітет по нагляду...", „комітет по роззброєнню", „комітет по фізкультурі і спорту" — і т. д., і т. п. Їх тепер вже можна назбирати кілька соток. Звідкіля ж взявся „феномен 'по' "? Джерела його знайти не важко: вони течуть із сусідського моря. У російській мові „по" вживається і має ширший обсяг синтаксично зумовлених значень, аніж у мові українській. „Он растет не по дням, а по часам" — каже росіянин про малого хлопця (у нас краще казати „росте, як з води"). „Он не спит по ночам" — а у нас кажуть „він ночами не спить". Але не всі кажуть. Прислухайтесь до гостей з України — і почуєте таке: „Він росте не по днях, а по годинах", він не спить по ночах". А тому вже тепер треба шукати, чим замінити те „по", якщо воно — бур'ян. Можна пропонувати кілька варіянтів — наприклад, зовсім без „по": „комітет роззброєння", „комітет фізкультури і спорту". Можливі й інші конструкції: „комісія для справ промисловости". Але найкраще було б змінити канцелярський спосіб думання і називати установи і різні „заходи" радикально по-іншому.

„Дев'ятдесят жидів", чи „дев'яносто євреїв"?

Діяспорники, які відвідували Україну за часів Ґорбачовської відлиги, завважували зубожіння української лексики. В розмові вживалися ті слова, які є ідентичні або подібні до російських, а уникалися ті, яких в російській мові нема. І так, слова „дев'ятдесят" і „жид", які існують в інших слов'янських мовах і завжди існували в українській, сьогодні в Україні проскрибовані неписаним законом. Ще один приклад „шовкої русифікації"...

З Етимологічного словника української мови", т. 2 (Київ, Академія Наук УССР, 1985, стор. 22) довідуємося, що слово „дев'ятдесят" знала вже старослов'янська мова та що існує воно по сьогоднішній день в польській — „dziewięćdziesiąt", чеській — „devadesat", болгарській — „деветдесет". Але, згідно зі словником, „у східнослов'янських мовах вживається рідко". Словник української мови" т. II (Київ, Академія Наук, 1971, стор. 229) поміщує числівник „дев'ятдесят", причому, пояснює його як „діалектне слово" на „дев'яносто". Як приклад такого „діалектного" вживання, автор статті використав речення з творів не кого іншого як... Зерова!

Продовження буде.

ЗВІДОМЛЕННЯ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА ЛИПЕНЬ МІСЯЦЬ 1993 РОКУ

ДЕПАРТАМЕНТ МОЛОДІ

НОВІ ЧЛЕНИ

Відд.:
34 Сорока Микола, Петро, Шродер Коллін А.
40 Люкас Олівія
47 Де Анджело Захарій
59 Максфель Маршаль; Слєвінський Павло
63 Бовсер Даня; Турко Давид, Сара; Урсяк Микола
155 Ільницький Роман
174 Літинський Соня —
216 Слівинський Катерина
269 Дякун Наталка; Крук Лукаш, Сильвія
288 Джандер Меган
368 Фрейшин— Чировський Антоній
440 Балабан Андрій
450 Гуцул Олександер, Елисавета
777 Бирнес Іван, Надя; В'язівський Лариса
184 Москва Данило
268 Скафонас Нейль
271 Моффі Марія
307 Карапетін Віра
316 Копій Роберт
321 Грисьо Дінія
327 Пишимуха Тимотій; Подолюк Марта, Роман
368 Венгловський Іван
379 Данилевич Ліза; Стецик Іван
387 Форігно Джансон
465 Ґолимбійовський Павло; Нікс Колін

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
13 Галько Микола
20 Кушнір Марко
96 Гурей Іванна
146 Робертсон Данило
153 Одрина Петро
158 Ґебія Маріон
161 Прокопович Павло
164 Буффоні Іван; Янковський Микола
176 Ді Юнг Карен; Ґувінс Анна, Андрея
206 Весаль Давид
230 Торський Андрея, Ґарип, Стефан
235 Мельник Вероніка
276 Джула Томас
281 Матевс Іван мол.
341 Кисіль Патриція
369 Беріжа Антоній, Віржінія, Микола
379 Берієр Арлені, Річард, Розамарія, Сандра; Іванчук Софія

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Від.:
88 Мілан Ґеральд, Леся
164 Ґелетей Іван

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
29 Модрецький Михайлина
46 Моканик Микола

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
171 Капустій Христина
237 Вількінсон Данило
368 Кирилюк Григорій
458 Зильстра Андрій
496 Бас Євгеній, Людмила, Микола, Пілат Андрій, Олександер, Оксана, Тетяна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
348 Сливка Сусанна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
361 Мілан Ґеральд, Леся

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
20 Кушнір Марко
32 Паковський Євген
39 ЖукКатерина; Кохан Степан
96 Гурій Іванна
113 Ланг Адам, Корій
121 Пухир Марній, Талеуш
146 Робертсон Данило
158 Джебія Маріон
161 Прокопович Павло
164 Буффоні Іван; Янковський Микола
176 Де Йонг Карен; Ґувінс Андрея, Анна
206 Весаль Давид
230 Торський Андрея, Ґарій, Стефан
235 Мельник Вероніка
238 Квітковський Джанет
266 Дулич Марія
276 Джула Томас
281 Матева Іван мол.
341 Кісіль Патриція
349 Форміґа Олександер
379 Барієр Арлена, Річард, Розамарія, Сандра; Іванюк Софія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
13 Спіяк Іван
15 Чопівський Юрій
25 Бачинський Діяна
94 Фрішкосій Моніка
153 Одежинський Андрея
163 Максиміюк Богдан
177 Стандлій Михайло

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
13 Галько Микола
56 Грушкевич Іван
120 Пушак Василь
147 Вороняк Марія
153 Одрина Петро
221 Горбенко Микола
274 Зентко Євген
409 Хміль Тарас
421 Тоффан Браддлій, Джері, Рикій

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
296 Ґабода Михайло

ДЕПАРТАМЕНТ ДОРОСЛИХ

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
13 Галко Микола
39 Зарічний Данило
63 Еймері Бецькій; Кравфорд Дженіфер, Михайло; Антоній Роза, Мантіні Таймі; Патерсон Роксана; Плофщан Дебора; Турко Джеймс, Джефері
78 Бреслер Тимотій
82 Шлеґа Дарія; Стрихар Надія
106 Миніо Іван
125 Пашин Ґлорія
146 Попадюк Марія
153 Петрик Олег
161 Де Каніо Томас; Ґрабіяк Блайс
168 Касович Чарлс
216 Ваніск Михайло; Сенишин Марта
217 Качамісе Данило
234 Осіславський Евгеній
247 Дункан Джасон
266 Дулиш Марія; Самко Василь
271 Лотоцький Володимир, Ірена, Петро, Тарас
291 Палка Віра
305 Пітман Христина
316 Джереґа Василь; Падушак Марція
358 Мелинишин Ігор, Люба
362 Кухтарук Андрій; Маличишин Христофор
375 Бучковський Ірина
423 Діяк Тарас; Парабанюк Юлія; Фінко Андрій
458 Мицьо Беатріс
777 Барляк Іван; Ковач Василь, Станіслав; Лонг І. Томас мол.; Муха Мирослава; Релькін Віра; Слевінський Роман, Сара

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
76 Стефанов Станлій *
93 Турків Василь; Турків Інгбора
133 Яковенко Людмила
153 Одрина Дмитро
158 Савчишин Анна
161 Курц Гелена
176 Ґувенс Анна
183 Джіардін Анна; Руссель Андрій *, Ольга
221 Костелина Лука
261 Кунс Брус мол. *
288 Ріттер Деннис *
301 Урденко Юрій *
356 Продивус Олексій*
371 Федишин Петро*
379 Антоняк Явдокія
401 Новосад Наталка
425 Лютер Аніта, Едвард*
432 Балан Павло*
441 Домінек Анна
473 Конанець Ольга
486 Ткачик Ґетруда
503 Войтів Любомир*

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
221 Войтюк Стефанія
403 Скрипка Ярослав*
423 Куропась Стефан*

ЧЛЕНИ, ЯКІ ЗМІНИЛИ КЛЯСИ АБО СУМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
489 Гюгс Вірджінія
777 Балабан Лідія

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ ДО ДОРОСЛИХ З МОЛОДЕЧИМИ ГРАМОТАМИ:

Відд.:
348 Сливка Сусанна

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
17 Собренко Люба
20 Івануш Роман
103 Вітюк Ігор*
164 Киніх Франк*
171 Смарч Марія
217 Брукс Григорій*
231 Вард Едвард*, Дженіфер; Бейшамп Марґарита
242 Йокеміх Джеферій*
245 Копаниця Тереза
320 Гнатюк Роберт*, Синдій
380 Баланецький Гільда, Іван*
434 Копчинський Евгеній*, Романка
465 Чижів Єлисавета д-р.

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
125 Войтюк Стефанія
412 Скрипка Ярослав*

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ ІЗ ЗВОРОТАМИ В ГОТІВЦІ:

Відд.:
63 Квісник Лінда
75 Білик Франк*
78 Бреслер Йвоні
115 Коваль Андрій*
133 Яковенко Людмила
158 Савчишин Анна
161 Курц Гелена
163 Василів Іван*
176 Ґувінс Анна
183 Джіардін Анна 2, Давид *; Русель Андрій *, Ольга
242 Йокевич Джефрій*
261 Кунс Брус*
267 Дженда Павліна
287 Шеифф Меланія
316 Політо Ірена
317 Маринюк Іван*
325 Гарматюк Анна
377 Федишин Петро*
379 Антоняк Явдокія
401 Повлензюк Джеймс*
421 Сорока Павля
425 Лютер Едвард*, Аніта
458 Тиховський Олександра
498 Зарицький Володимир*
503 Войтів Любомир*

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАТАМИ ПОВНИХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
5 Климишин Катя; Хоманчук Патриція
8 Шкафаровський Стефан * Женецький Ольга
25 Селепина Олександра;
39 Зарічний Данило*; Майхович Марія
42 Хомишак Петро*; Романів Михайло*
57 Лесник Іван*
76 Бартошик Орест*; Бокачик Йосиф*
161 Кроконко Василь*
163 Чичула Ніна
170 Микитюк Роман*
171 Ґублій Катерина
173 Джінсіорський Анна
174 Демків Вероніка
191 Боднар Ірена
204 Зієлик Марта
220 Гнатишин Володимир
239 Благий Мирон*
245 Гуцман Маріяна
266 Семчук Роман*
301 Урденко Юрій*, Ольга
305 Вальтерс Ірина; Кершецький Іван*, Катерина; Ремалій Бонні
307 Галамай Володимир*
316 Димкар Ірина
327 Ґерула Василь
337 Гуменюк Катерина; Ремська Марія
353 Литвин Анна
397 Зидик Елфрієд
424 Кривуша Галина
444 Баран Михайло*
465 Ґолимбійовський Анна

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВИПЛАТИЛИ ВПОВНІ ВКЛАДКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
13 Ільницький Григорій*
28 Гординський Ярослав д-р, Марта
37 Головатий Марія; Осередчук Романа Е.
56 Чарук Тереза
76 Стефанів Станлій
88 Калник Ларій*; Петрикевич Юрій
93 Турків Василь, Інгеборг
105 Місієчко Марія
112 Карпа Катерина
130 Кобрин Олександер*
153 Одрина Дмитро
163 Чичула Ольга
191 Молеський Франк*
200 Бошко Степан*, Юрій*
220 Ковалишин Анна
240 Ґаврилів Анастасія, Іван; Глоговський Ада
286 Шелак Ярослав*
288 Рінер Денис
292 Маланюк Йозефіна; Титар Джерій *, Лінда
295 Панчак Марія
301 Урденко Юрій*
349 Транзелюк Теодор
350 Корман Анастасія
356 Продивус Олексій
372 Масселі Юлія; Перрій Анна
379 Стецик Любомира; Тун Антін
401 Новосад Наталка
414 Червак Віра
422 Поліщух Галина, Микола*
423 Роган Лаверні
455 Вербовий Марія
467 Шеско Кей
473 Канонець Ольга
481 Конецький Христина
486 Ткачик Гертруд

ЧЛЕНИ, ЯКІ ВІДІЙШЛИ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

Відд.:
327 Подолюк Богдан
450 Сушків Андрій*

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПОМЕРЛИ:

Відд.:
2 Саваджі Софія
5 Кефор Дмитро*
8 Бойко Петро*; Носик Катерина
15 Іщенко Іван 2.
20 Віцур Іван; Красіцький Яків
22 Штим Іванна
29 Криняк Іван *
38 Волняк Степан 2 *
39 Морізак Чарлс *
44 Мишуда Еміліяна
55 Олексюк Василь три (3)* Річардс Бернард (три) 3 *
63 Келлар Стефан *
75 Остапчук Микитюк Софія
76 Ґурал Марія
86 Лисяк Павло *
88 Дуркін Катерина
94 Кавецький Марія 3 (три)
102 Вербінський Стефан *
106 Губаль Єва
113 Сарнесі Джеймс *
120 Добиш Чарлс *
132 Сова Олексій *
147 Падарофф Марія; Собловий Анна
155 Чижік Параскевія
158 Бучик Марія 2; Макар Ольга
163 Максиміюк Богдан; Свістель Гелена
171 Мачерзак Іван *
172 Цвілюк Стефан 2.
173 Лазартик Василь 2. *
174 Смоль Іван
175 Братус Володимир 2 *; Локгарт Стефанія
176 Себок Михайло *
178 Міґаль Василь
184 Івашків Андрій
191 Качмар Йосиф *
194 Сворак Анастасія
200 Парацук Іван *
204 Носалик Павлина
206 Фірман Юлія
209 Кухта Микола
216 Захарчук Павлина
217 Гнилишин Михайло *
220 Карбо Марія; Мовак Софія 3 (три)
240 Перетятко Анна
243 Тупиця Микола *
264 Діяк Гелена
280 Вілліямс Ольга
281 Бенкал Михайло *
285 Сірик Володимир
287 Чиж Юлія
292 Добровольський Ярослав *
305 Моґіш Нелі
316 Сірик Володимир
325 Кириянчук Андрій
328 Сатурський Анна
334 Боганек Петро *; Литвак Михайло *; Якименко Василь
347 Мусій Михайло *
358 Гайдук Катерина, Мураль Катерина 2
362 Кондира Марія
367 Брисі Іван *
374 Хроміяк Петро 2.
379 Брийовський Сталла 2; Возний Василь; Кузима Юстина; Пастушин Володимир 3 (три)
397 Гулій Микола
422 Кравчук Галина; Паштенко Текля
423 Воронецький Юрій
427 Глинський Іван *
457 Телезин Текля
481 Піколик Єва
497 Берляд Євдокія

АКЦИДЕНТОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

НОВІ ЧЛЕНИ:

Відд.:
82 Шлеґа Дарія
130 Пінкава Лариса; Юрків Марко
146 Попадюк Марія
247 Дункан Джансін
375 Бучковський Ірина

ЧЛЕНИ, ПРИЙНЯТІ НАНОВО:

Відд.:
257 Кунчак Анатолій

ЧЛЕНЛИ, ПРИЙНЯТІ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
221 Войтюк Стефанія

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

Відд.:
32 Бойчук Василь; Коновал Ігор *
120 Рефт Нансі
163 Вітюк Ігор *
221 Карачевський Іван *
231 Вард Едвард *, Дженіфер
242 Йокемик Джефрій *
320 Гнатюк Сіндій, Роберт *
401 Повленчук Джеймс *
434 Купчинський Євгеній *, Романа

ЧЛЕНИ, ЯКІ ПЕРЕЙШЛИ З ПЕРЕХІДНИМИ ЛИСТАМИ:

Відд.:
125 Войтюк Стефанія

ЧЛЕНИ, ЯКИМ ВИГАСЛА ВАЖНІСТЬ ТЕРМІНОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відд.:
369 Ташлер Марія
401 Петер Василь; Чорній Софія
402 Сурчик Михайло
440 Мороз Ірина

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДЕПАРТАМЕНТУ МОЛОДІ:

Стан з 31 липня 1993

Кляса T16	61
Кляса P70	59

Нові кляси

Кляса W	35
Кляса E18	1,798
Кляса E20	2,021
Кляса E65	249
Кляса P20	2,837
Кляса P65	156
Кляса TP65	1,098
Кляса T23	244
Кляса WSP	495
Кляса SP-E65	528
Кляса UL	5
Разом	9,586

Забезпечення Департаменту дорослих:

Старий рід	6
Кляса P70	15
Кляса T	299
Кляса W	7,687
Кляса P20	4,705
Кляса E20	4,057
кляса E65	1,399
Кляса P65	648
Кляса DP60	113
Кляса DP65	610
кляса SP-W	507
Кляса SP-E65	246
Кляса ADD	5,357
Кляса T10	499
Кляса T5	145
Кляса DT30	5
Кляса ART	21
Кляса UL	15

Дорослі члени з молодечими грамотами:

Кляса W	0
Кляса P20	269
Кляса E20	166
Кляса P65	30
Кляса E65	73
Кляса E18	2
Разом 31 липня 1993	26,874

ЗІРКОЮ (*) Є ПОЗНАЧЕНІ ПРІЗВИЩА ДОРОСЛИХ ЧЛЕНІВ ЧОЛОВІЧОЇ СТАТІ, ВКЛАДКИ ГРАМОТ ЯКИХ НЕ ВКЛЮЧАЮТЬ ПЕРЕДПЛАТУ „СВОБОДИ".

ЧИСЛОВЕ ЗІСТАВЛЕННЯ ПРО РУХ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ В МІСЯЦІ ЛИПНІ 1993 р.

	Молодь	Дорослі	АДД	Разом
(Стан з 30 червня 1993)	17,389	41,783	5,368	64,540
Активні члени				
(Приріст у липні 1993)				
Нові члени	25	53	6	84
Прийняті наново	29	91	1	121
Прийняті з перехідними листами	3	3	1	7
Зміни кляс забезпечення	2	2		4
Пирйняті з Деп. Молоді	—	1	—	1
Разом	59	150	8	217
(Убуток у липні 1993)				
Суспендовані	11	19	13	43
Відійшли з перех. листами	2	2	1	5
Зміни кляс забезпечення	2	2	—	4
Відійшли до дорослих	1		—	1
Померли	1	104	0	105
Вибрали гроші	33	31	—	64
Відійшли з вип. п. сум забезп.	23	47		70
Виплатили вповні вкладки забезпечення	11	40		51
Відійшли на част. випл. забезпечення				
Відійшли на безпл. прод. забезпечення				
Вигасла важність забезпечення		2	5	7
Разом	84	247	19	350
Члени, які виплатили вкладки:				
(Приріст у липні 1993)				
Виплачене забезпечення	11	47		58
На безпл. продовж. забезп.	3	8		11
Разом	14	55		69
(Убуток у липні 1993)				
Померли	1	63		64
Вибрали готівку	23	15		38
Повернені в активні	3	3		6
Вигасло продовж. забезп.	4	6		10
Разом	31	87		118
Разом усіх членів УНСоюзу з кінцем місяця липня 1993 р.	17,347	41,654	5,367	64,358

УВАГА

ЯКУ, КОЖНИЙ ВІДДІЛОВИЙ УРЯДОВЕЦЬ І ЧЛЕН УНСОЮЗУ ПОВИНЕН ПРОЧИТАТИ І ВІДПОВІДНО ДО НЕЇ ДОСТОСУВАТИСЬ:

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовому звіті **за місяць ЛИПЕНЬ 1993-го РОКУ, ЯК СУСПЕНДОВАНІ МОЖУТЬ БУТИ ПРИЙНЯТІ НАНОВО В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ, ЯКЩО ЗГОЛОСЯТЬСЯ ДО СЕКРЕТАРІВ СВОЇХ ВІДДІЛІВ І ЗАПЛАТЯТЬ ЗА ЧАС СУСПЕНДИ ВКАДКИ, БО ІНАКШЕ члени** будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, за винятком тих прав, які є затверджені грамотою і статутом. Те саме **відноситься до членів, які впродовж ЛИПНЯ 1993-го РОКУ ВЗЯЛИ ПЕРЕХІДНІ ЛИСТИ І ДОСІ НЕ ЗГОЛОСИЛИСЯ ДО ІНШИХ ПОВНОПРАВНИХ ВІДДІЛІВ.**

ВОЛОДИМИР СОХАН
ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

Головний предсідник
ULANA M. DIACHUK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Заст. головного предсідника
NESTOR OLESNYCKY
17 Garthwaite Ter.
Maplewood, N.J. 07040

Заст. головного предсідника
GLORIA PASCHEN
1438 Shire Circle
Invernesss, IL 60067

Головний секретар
WALTER Y. SOCHAN
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

Головний касир
ALEXANDER G. BLAHITKA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

WILLIAM PASTUSHEK
9 South Chester Road
P.O. Box 240
Swarthmore, Pa. 19081

ANATOLE DOROSHENKO
2355 Baxton Way
Chesterfield, Mo. 63017

WASYL DIDIUK
30 Allenhurst Drive, Apt. 402
Islington, Ont.
Canada M9A 4Y8

STEFAN HAWRYSZ
155 Erdenheim Rd.
Philadelphia, Pa. 19118

TARAS SZMAGALA
10976 Tanager Trail
Brecksville, Ohio 44141

ГОЛОВНІ РАДНІ:

TEKLA MOROZ
345 36th Avenue
Lachine, Quebec
Canada H8T 2A5

EUGENE IWANCIW
6138 N. 12th Street
Arlington, Va. 22205

ROMA HADZEWYCZ
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ALEX CHUDOLIJ
281 Urma Avenue
Clifton, N.J. 07013

ANYA DYDYK-PETRENKO
16050 Dorset Road
Laurel, Md. 20707

ANDREW JULA
15 Sands Avenue
Ambridge, Pa. 15003

ANNE REMICK
10 Sunnyside Avenue
Canton, Mass. 02021

ANDREW KEYBIDA
19 Rutgers Street
Maplewood, N.J. 07040

HELEN OLEK-SCOTT
7644 W. Rosedale Avenue
Chicago, Ill. 60631

WALTER KWAS
Soyuzivka, UNA Estate
Kerhonkson, N.Y. 12446

WALTER KORCHYNSKY
212 Meadowbrook Pky E.
Horseheads, N.Y. 14845

WASYL LISCYNESKY
4257 Dentsler Road
Parma, Ohio 44134

PAWLO DOROZYNSKY
297 College Street
Toronto, Ont.
Canada M5T 1S2

VASYL LUCHKIW
49 Windmill Lane
New City, N.Y. 10956

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР „СВОБОДИ"

ZENON SNYLYK
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА"

ROMA HADZEWYCZ
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

ДИРЕКТОР БЮРА УНС У ВАШІНҐТОНІ

EUGENE IWANCIW
400 North Capitol St., N.W.
Suite 859
Washington, D.C. 20001

АДМІНІСТРАТОР ОСЕЛІ „СОЮЗІВКА"

JOHN A. FLIS
Foordmore Road
Kerhonkson, N.Y. 12446

ПОЧЕСНІ ЧЛЕНИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС

STEPAN KUROPAS
3301 N. Newland
Chicago, Ill. 60634

JAROSLAW PADOCH
71 East 7th Street
New York, N.Y. 10003

GENEVIEVE ZEREBNIAK
239-C Portage Lakes Dr.
Akron, Ohio 44319

ANNA CHOPEK
678 44th Street
Los Alamos, N.M. 87544

MARY DUSHNYCK
2 Marine Avenue
Brooklyn, N.Y. 11209

BOHDAN T. HNATIUK
535 Prescott Rd.
Merion Station, Pa. 19066

ANNA HARAS
1930 Greenleaf Street
Bethlehem, Pa. 18017

MYRON B. KUROPAS
107 Ilehamwood Drive
De Kalb, Ill. 60115

Very Rev. STEPHEN BILAK
1750 Jefferson St., Apt. 301
Hollywood, Fla. 33020

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО КАСИРА УНСОЮЗУ

ЗА ЛИПЕНЬ МІСЯЦЬ 1993 РОКУ

ПРИБУТКИ:

Вплати вкладок усіх кляс Життьового Забезпечення

Відділ	Заплатня	Відділ	Заплатня	Відділ	Заплатня
** FOR-- LIF		156	279.54	330	244.78
1	302.41	157	377.63	332	41.74
2	102.74	158	156.38	333	13.55
3	1397.65	161	1003.37	337	225.14
5	736.05	162	400.27	338	64.07
6	87.05	163	2999.11	339	335.87
7	563.28	164	936.92	341	618.29
8	748.08	165	1237.18	343	329.56
9	137.84	167	39.21	345	830.20
10	198.15	168	408.15	347	422.56
11	40.57	169	775.89	348	625.90
12	254.52	170	1687.15	349	780.57
13	7016.26	171	881.32	350	422.86
14	403.99	172	2364.88	352	275.13
15	941.52	173	3404.50	353	921.03
16	230.12	174	8997.36	354	28.83
17	82.01	175	219.08	355	117.43
19	124.87	176	59.51	356	692.69
20	353.91	177	181.20	358	1305.26
21	461.46	178	350.09	360	410.01
22	717.45	179	109.52	361	2200.34
23	269.52	180	417.35	362	520.90
24	1.65	182	833.98	364	4939.36
25	673.13	183	489.70	368	2202.21
26	41.43	184	838.59	369	43.14
27	1520.91	190	25.32	370	25.30
29	227.20	191	712.84	371	1548.29
31	60.85	193	23.74	372	385.63
32	906.25	194	1765.67	373	445.30
34	547.38	200	958.13	374	134.89
36	105.36	203	17.54	375	2008.54
37	1030.44	205	145.95	376	62.15
38	351.57	206	1172.92	377	975.64
39	810.09	211	39.42	378	136.63
40	1194.07	213	149.62	379	994.40
42	2114.92	214	481.56	380	199.73
43	133.28	216	1535.43	381	418.25
44	316.68	217	1568.33	382	230.04
45	669.44	218	174.05	383	468.99
46	301.65	220	1501.75	385	907.22
47	1360.59	221	954.60	387	289.91
48	440.82	222	421.07	388	1037.22
49	29.88	224	192.70	389	87.25
52	48.60	230	561.16	390	6.49
53	31.88	231	821.35	394	122.94
55	1030.59	233	560.94	395	71.53
56	224.73	234	102.53	399	1031.09
57	492.30	235	13.69	401	1328.81
58	215.95	236	202.28	402	826.73
59	1535.10	237	287.00	403	487.68
62	25.14	238	478.09	407	722.72
63	1951.58	239	528.71	408	193.08
66	384.59	240	1756.38	409	604.59
67	91.46	241	28.83	412	509.30
73	95.56	242	1502.00	414	1143.37
75	250.68	243	178.71	415	17.53
76	2000.00	245	975.92	416	255.69
78	755.95	247	315.05	417	140.76
81	177.40	248	160.08	421	546.47
82	637.69	253	97.00	422	448.10
83	2126.40	254	497.33	423	567.49
86	179.32	256	98.65	424	514.32
87	131.61	257	821.34	427	1283.06
88	1988.02	258	22.03	429	40.73
92	56.59	259	395.76	430	1211.91
93	1772.86	261	2137.53	432	2186.74
95	31.08	264	78.15	434	555.56
96	5593.57	266	1135.75	435	471.46
98	54.34	268	515.28	437	564.33
100	139.14	269	1813.41	438	159.80
101	75.03	271	1159.95	439	527.24
102	247.29	275	15.00	441	375.86
103	833.85	276	806.35	444	315.59
104	106.61	277	1019.67	445	115.36
105	36.04	280	26.01	450	1102.24
106	408.99	281	2032.90	452	653.68
107	63.94	282	324.88	454	150.33
108	9.12	283	244.79	456	209.00
109	75.28	285	4005.31	457	185.24
112	573.32	286	34.39	458	3130.16
113	435.24	287	964.56	459	135.50
114	621.40	288	813.08	461	284.12
115	229.70	290	34.85	463	24.75
116	615.99	291	807.66	465	1207.80
119	37.40	292	1395.37	467	230.09
120	737.56	293	558.46	471	303.15
121	248.05	294	17.58	472	339.08
122	178.66	295	113.98	473	2000.00
123	382.53	296	111.29	474	242.77
125	17.49	301	1180.09	476	6.11
126	9.33	303	467.68	477	15.04
127	1640.44	304	736.80	481	299.36
128	245.61	306	40.59	484	993.17
130	519.05	307	1450.60	486	1698.74
131	79.08	312	30.22	487	176.70
132	104.22	316	1517.17	488	649.79
133	626.77	317	431.22	489	256.75
134	459.35	318	57.55	490	395.56
135	37.05	320	445.48	492	705.70
137	146.59	321	193.65	496	778.82
139	102.78	322	109.06	497	210.59
141	35.15	323	208.29	498	248.84
142	132.23	324	273.12	502	273.25
145	53.82	325	690.71	506	78.30
146	877.51	327	1011.25	777	2789.30
147	1462.37	328	342.63		
149	63.38				
153	1010.88	** Subtotal **			212215.24
154	259.27				
155	1254.98	*** Total ***			212215.24

Вплати вкладок Акцидентового Забезпечення

Відділ	Заплатня	Відділ	Заплатня	Відділ	Заплатня
** FOR -- ADD					
1	5.60	156	17.50	317	16.15
6	8.30	157	11.00	320	44.60
10	15.45	158	11.00	325	9.20
11	18.40	161	13.00	327	29.20
14	9.10	164	21.30	328	4.05
16	16.00	168	1.00	337	22.00
17	14.95	169	13.00	338	6.50
19	43.50	170	44.95	345	2.90
20	17.50	171	28.25	347	18.30
22	50.00	172	15.70	349	37.85
27	44.20	173	40.85	350	3.20
32	36.00	174	128.78	353	58.30
36	17.50	175	4.65	358	62.55
37	14.20	178	3.35	360	1.85
42	43.90	180	28.50	362	18.40
44	0.85	183	25.20	368	14.80
45	11.45	194	3.35	371	42.20
47	64.10	200	19.60	372	21.30
55	3.40	206	16.70	375	6.50
57	6.50	214	1.00	377	4.80
59	13.00	216	67.65	379	11.00
62	2.45	217	26.60	380	3.35
66	2.45	218	7.20	385	62.80
78	11.90	221	30.05	387	9.40
81	20.20	230	1.00	388	65.00
82	32.35	231	14.75	399	6.50
83	72.15	233	30.90	402	0.85
88	8.95	237	13.00	407	8.25
93	6.50	239	5.95	409	11.00
95	2.55	240	52.80	412	13.00
96	19.75	242	33.70	416	32.90
101	9.20	245	44.20	421	113.00
102	5.75	247	3.65	422	5.10
103	30.50	248	2.55	424	3.55
105	11.00	253	10.30	427	40.40
106	9.60	257	11.00	430	44.95
108	1.00	259	37.90	432	42.20
112	22.00	260	8.30	434	54.50
113	1.75	261	28.70	437	12.45
114	5.70	266	25.70	439	16.70
115	25.00	268	26.00	444	10.05
116	12.05	269	48.20	450	2.90
121	6.50	271	24.65	456	11.00
123	20.50	277	77.85	465	101.65
125	11.00	282	7.35	467	5.70
		283	27.80		
127	8.30	287	54.80	471	4.80
130	22.00	290	9.20	472	21.95
133	41.60	291	62.65	486	1.75
142	2.25	292	9.55	488	35.00
146	74.30	301	1.75	490	6.50
147	40.60	303	54.50	492	37.70
149	13.30	304	6.50	496	37.80
151	16.60	307	26.70	502	11.00
155	11.65	316	11.00	777	8.30
** Subtotal **					3666.03
*** Total ***					3666.03

ВИПЛАТИ ПОСМЕРТНИХ ДОПОМОГ ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ 1993 Р.

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
1	Катерина Марія Кулянда	1000.00
2	Микола Чарномаз	1000.00
2	Софія Северж	1000.00
14	Стефанія Піщак	1000.00
14	Стефанія Піщак	1500.00
14	Анна Пущак	1000.00
20	Іван Віщур	1000.00
22	Джін Ф. Штим	1000.00
25	Микола Степаненко	500.00
44	Еміліяна Мишуда	500.00
50	Джан Кроски	1500.00
53	Анастазія Кравець	1000.00
53	Марія Воробій	1000.00
55	Стелля Бельскі	500.00
55	Василь Олексюк	3000.00
55	Василь Олексюк	1000.00
55	Василь Олексюк	1000.00
86	Павло Я. Лисяк	1000.00
88	Орест Володимир Бедрій	1000.00
88	Іван Ткачук	1000.00
88	Іван Ткачук	1000.00
94	Марія Кавецька	1000.00
94	Марія Кавецька	500.00
94	Марія Кавецька	500.00
94	Анна Туркевіч	1000.00
96	Сузен Демян	500.00
102	Степан Вербінскі	500.00
106	Богдан Кашуба	500.00
113	Розалія Максимчак	1000.00
120	Чарлес В. Добіш	1000.00
127	Микола Фарима	1000.00
147	Ґлядис В. Чанкей	1000.00
158	Ольґа Макар	1000.00
171	Степан Турчинскі	500.00
171	Петро Вільшинський	1000.00
172	Степан Цвілюк	500.00
174	Іван Смаль	1000.00
175	Люїс Перон	1000.00
175	Люїс Перон	2000.00
184	Андрій Іваськів	500.00
206	Юлія Фірман	500.00
220	Софія Новак	500.00
220	Софія Новак	500.00
220	Софія Новак	500.00
221	Дмитро Степан Ільчишин	500.00
221	Михайло Островський	1000.00
234	Марія Савчин	1000.00
242	Степан Мазур	2000.00
243	Микола Тупиця	1000.00
257	Юлія Голубічко	567.19
277	Микола Сорока	1000.00
280	Ольга Віліямс	1000.00
305	Василь Корінчок	1000.00
305	Неллі Моґіш	1000.00
334	Петро Боганек	1000.00
334	д-р. Василь Якименко	10000.00
347	Михайло Мусей	1450.00
362	Марія Кондира	2000.00
368	Ярослава Лободич	1000.00
379	Юстина Кізима	500.00
379	Іван Мудрик	500.00
399	Богдан Кашуба	500.00
399	Ігнат Кочерга	47.00
399	д-р Маріян А. Панчишин	1084.00
399	д-р Маріян А. Панчишин	590.00
409	Марія Козидор	1246.00
414	Степанія Мазур	1000.00
422	Текля Паштенко	1000.00
457	Текля Телезин	1000.00
481	Танька Шпинда	1000.00
488	Григорій Іванонків	1500.00
496	Осип М. Свічкар	500.00
	Разом	76484.19

КАНАДА

341	Микола Бзюк	500.00
341	Микола Товстуха	500.00
401	Марта Недожитко	1000.00
442	Марія Чучман	500.00
458	Павло Білобаба	1000.00
	Разом	3500.00

ВИПЛАТИ ДОПОМОГ З БРАТСЬКИХ ФОНДІВ ЗА МІСЯЦЬ ЛИПЕНЬ, 1993 р.

Відділ	Ім'я і прізвище	Сума
48	Степан Івасечко	50.00
131	Володимир Кокорудза	50.00
158	Катерина Вощак	50.00
221	Анна Тимків	50.00
288	Анна Копе	50.00
288	Дмитро Мушастий	50.00
	Разом	300.00

ФІНАНСОВИЙ ВІДДІЛ
ПРИБУТКИ ЗА ЛИПЕНЬ, 1993

Членські вкладки	$	684,484.29
Прибутки книгарні і друкарні		84,422.23
Прибутки від інвестицій		
Банків	$	2,187.09
Бондів		198,624.29
Членських позичок на підклад грамот		2,299.11
Гіпотечних позичок		30,002.12
Реальності в Кергонксоні, Н Й		253,762.90
Коротко термінових інвецтицій		8,694.15
Уділів		7,130.38
Позички для Корп Дому УНС		0.00
Разом	$	1,271,606.56
Звороти		
Грошові звороти	$	218.75
Дотації		2,000.00
Премії шпитального забезпечення працівників		535.70
За дозрілі вивінувальні грамоти		655.36
Кошти інвестицій		1,145.00
Коштів канцелярії у Вашінгтоні		3,966.03
Винагорода Відділових предсідників і касирів		17.28
Винагорода обласних організаторів		1,206.67
Федеральних і стейтових податків та соціяльне забезпечення працівників		26,786.19
Податків від заморгеджованих реальностей		217.33
Разом	$	36,748.31
Різні прибутки:		
Дивідендова акумуляція	$	40.12
Пожертва до Фонду Братського		700.00
Пожертви для Фонду Відродження України-УНС		14,628.26
Переносне конто-платні		28,698.38
Зиск при продажі бондів		9,102.51
З продажі анг. Енц. Українознавства		733.36
Переносне конто		390,012.00
Разом	$	443,914.63
Інвестиції:		
Дозрілі і продані бонди	$	427,913.00
Сплачено членських позичок на підклад грамот		7,509.00
Сплачено гіпотечних позичок		67,971.09
Продані коротко термінові інвестиції		1,906,565.51
Разом	$	2,409,958.80
Разом загальний прибуток за липень 1993	$	4,182,228.10

ВИДАТКИ ЗА ЛИПЕНЬ 1993

Виплати членам:		
Виплати пенсійних грамот	$	1,494.56
Грошові звороти		27,182.03
Посмертні допомоги		79,984.19
Дивіденда членам		1,407.49
Повернені вкладки		13,218.42
За дозрілі вивінувальні грамоти		85,594.36
Допомога з Фонду Братського		350.00
Відсотки від посмертних допомог		321.98
Вкладки за дітей, яких родичі померли		45.73
Премії за реасикурацію		307.13
Стипендії		91,050.00
Виплати з Сирітського Фонду		2,525.88
Разом	$	303,481.77
Видатки:		
Союзівки	$	282,004.07
Книгарні і друкарні		86,877.94
Канцелярії у Вашінгтоні		26,869.44
"Свобода" за орган		108,215.88
Організаційні видатки:		
Оголошення		2,953.51
Комісійна Винагорода "Universal Life"		2,501.69
Кошти обласних засідань		2,973.06
Кошти Відділових приборив		4,345.33
Лікарські бадання нових членів		494.40
Винагорода Відділових предсідників і касирів		17.28
Винагорода Відділових секретарів		65,290.86
Винагорода Відділових організаторів		14,602.88
Винагорода Обласних організаторів		1,678.55
Винагорода головного лікаря		1,500.00
Кошти подорожей обласних організаторів		116.00
Разом	$	600,440.89
Платні, забезпечення і податки		
Премії за шпитальне забезпечення працівників	$	40,796.00
Асекурація		100.00
Премії за забезпечення працівників від випадку		950.00
Платня головних урядовців		19,091.99
Платня працівників		91,810.63
Федеральні і стейтові податки та соціяльне забезпечення працівників		27,130.91
Разом	$	179,879.53
Загальні адміністративні видатки		
Кошти актюарія і статистики	$	12,311.60
Банкові оплати		12.10
Банкові оплати за опіку над бондами		2,287.02
Книжки і друки		853.36
Вкладки до братських конгресів		3,515.42
Загальні канцелярійні видатки		1,426.53
Оплата до асекураційних урядів		745.00
Поштові оплати		7,169.95
Кошти друків і приборів		966.63
Обслуга машин		374.74
Кошти телефону		2,570.76
Загальні кошти подорожей		2,440.06
Разом	$	34,673.17
Різні видатки		
Відсотки від закуплених бондів	$	20,465.84
Виплати Фонду Відродження України-УНС		10,655.23
Дотації з Фонду Братського		8,900.00
Переносне конто-платні		28,698.38
Виплата відд. братської діяльности		0.00
Кошти Інвестиції		2,870.13
Кошти компютерізації		3,900.00
Чинші		785.63
Переносне конто		390,000.00
Кошти українських публікацій		12,175.50
Спортова акція		5,500.00
Разом	$	483,950.71
Інвестиції		
Закуплено бондів	$	2,365,386.20
Уділено позички на підклад грамот		6,824.11
Закуплено електричні машини		10,000.00
Уділено гіпотечні позички		92,000.00
Капітальний ремонт на Союзівці		13,075.29
Закуплено коротко термінових інвестицій		475,262.70
Закуплено уділи		4,012.65
Разом	$	2,966,560.95
Видатки за липень 1993	$	4,568,987.02

БАЛЯНС

СТАН ЧИННИЙ:		СТАН ДОВЖНИЙ: Фонди	
Готівка	$ 1,041,383.71	Забезпеченевий	$ 72,894,202.44
Коротко термінові інвецтиції	2,577,471.05		
Бонди	49,017,450.30		
Гіпотечні позички	4,552,436.56		
Позички на підклад грамот	648,337.39	Акцидентовий	2,066,729.39
Реальності	2,960,459.55		
Друкарські і електронічні машини	756,080.13	Братський	(1,468,401.77)
Уділи	1,687,844.07	Сирітський	437,112.46
Позичка для УНС корп. ім. Д. Галичина	104,551.04	Захисту	(2,533,048.75)
Позичка для корп. Дому УНС	8,103,102.00	Наглої потреби	52,522.03
Разом	$ 71,449,115.80	Разом	$ 71,449,115.80

ОЛЕКСАНДЕР БЛАПТКА,
головний касир

ЗВІТ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ВІДДІЛУ УНСОЮЗУ

ЗА ЛИПЕНЬ МІСЯЦЬ 1993 РОКУ

ЗДОБУТКИ ОРГАНІЗАТОРІВ УНСОЮЗУ ПО ОКРУГАХ В ЛИПНІ 1993

Ч.В.	Організатор	Придбано у липні	Сума забезпечення	АДД	СП	ЮЛ	Разом у 1993
	Округа АЛЛЕНТАВН						
47	Анна Гарас	1	5,000				4
288	В. Загвоський	1	3,000				1
		2	8,000				
	Округа БАЛТИМОР						
34	Марія Андерсон	1	3,000				5
	Л. Сорока	2	10,000				
		3	13,000				
	Округа БАФФАЛО						
40	М. Лупічук	1	4,000		1		3
	Округа ЧИКАҐО						
106	А. Іванюк	1	3,000				1
125	Ґльорія Пашен	1	3,000				1
423	С. Куропась	3	15,000				4
		5	21,000		1		
	Округа КЛІВЛЕНД						
291	Віра Напора	1	5,000				2
358	З. Голубець	2	10,000				4
		3	15,000				
	Округа ДІТРОЙТ						
82	Ольга Марущак	3	18,000	1			3
146	Г. Корбяк	2	8,000	1			3
174	А. Слюсарчук	1	5,000				14
		6	31,000	2			
	Округа НЮ ГЕЙВЕН						
59	Т. Сливінський	2	10,000				9
	Округа НЮ ЙОРК						
130	Ю. Юрків	2	10,000	2			2
450	Евстахія Мілянич	2	6,000		1		4
		4	16,000	2	1		
	Округа НЮАРК						
234	Є. Осцiславський	1	2,000		1		1
	Округа НІЯҐАРА						
458	П. Тимків	1	3,000				2
	Округа ПЕРТ АМБОЙ						
155	Я. Завійський	1	50,000		1		9
168	І. Бабин	1	3,000		1		2
		2	53,000		2		
	Округа ФІЛЯДЕЛЬФІЯ						
153	Ю. Данилів	1	5,000				4
216	Б. Одежинський	3	20,000				8
247	Любомира Шеремета	2	8,000	1			8
269	Христина Ґербеги	3	6,000		3		18
362	Ф. Петрик	2	6,000				2
375	П. Тарнавський	2	20,000	1			3
		13	65,000	2	3		
	Округа ПІТТСБУРҐ						
63	М. Турко	13	73,000				41
161	М. Дяківський	2	6,000				12
		15	79,000				
	Округа РОЧЕСТЕР						
217	С. Приймак	1	3,000				11
316	Марія Сверида	2	6,000				4
		3	9,000				
	Округа ШАМОКІН						
78	Марія Петрунцьо	1	3,000				3
305	Марґарета Ґентош	1	5,000				4
		2	8,000				
	Округа СИРАКЮЗИ/ЮТИКА						
39	І. Пиндус	1	5,000				2
271	В. Корчинський	4	12,000				16
		5	17,000				
	Округа ТОРОНТО						
440	Софія Куца	1	5,000				4
	Округа ТРОЙ/ОЛБАНІ						
13	П. Шевчук	1	10,000				4
266	В. Варшона	2	6,000				8
		3	16,000				
	НЕОБ"ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ						
368	Іванна Фрейшин Чировська	1	3,000				4
777	Й. Бінчак	2	200				50
	І. Даниляк	7	315,200			5	
	Я. Копичук	1	5,000				
	А. Ледон	1	45,219			1	
		12	368,619			6	

ЗДОБУТКИ ОКРУГ УНСОЮЗУ у липні 1993 року

П.Ч.	Округа/осідок	Число відділів	Придбано членів: У липні	Придбано членів: Разом	Збезпечення на суму: У липні	Збезпечення на суму: Разом у 1993	Разом АДД
	Округ ПЕНСИЛЬВЕНІЇ						
1.	Філядельфія	40	13	113	65,000	999,000	18
2.	Піттсбурґ	16	15	71	79,000	454,000	2
3.	Шамокін	13	2	29	8,000	710,000	4
4.	Аллентавн	12	2	7	8,000	34,000	-
5.	Скрентон	4	-	2	-	6,000	-
6.	Вілкс Бери	6	-	5	-	33,000	-
	Р А З О М	**91**	**32**	**227**	**160,000**	**2,236,000**	**24**
	Округа МЕРИЛЕНДУ						
	Балтимор	8	3	12	13,000	125,000	
	Округи НЮ-ЙОРКУ						
1.	Ню-Йорк	29	4	41	16,000	197,000	2
2.	Сиракюзи-Ютк.	12	5	29	17,000	103,000	-
3.	Рочестер	9	3	38	9,000	169,000	2
4.	Трой/Олбані	8	3	16	16,000	75,000	2
5.	Баффало	6	1	17	4,000	133,000	-
	Р А З О М	**64**	**16**	**141**	**62,000**	**677,000**	**6**
	Округи НЮ-ДЖЕРЗІ						
1.	Нюарк	15	1	29	2,000	202,000	-
2.	Джерзі Сиτі	9	-	21	-	76,000	-
3.	Перт Амбой	12	2	17	53,000	195,000	1
4.	Пассейк	4	-	5	-	25,000	1
	Р А З О М	**40**	**3**	**72**	**55,000**	**498,000**	**2**
	Округи ІЛЛИНОЙ, МИШИҐЕН, ОГАЙО						
1.	Чикаґо, Ілл.	28	5	35	21,000	171,000	2
2.	Дітройт, Миш.	18	6	36	31,000	155,000	6
3.	Клівленд, Ог.	17	3	24	15,000	114,000	1
4.	Янґставн, Ог.	5	-	17	-	112,000	-
	Р А З О М	**68**	**14**	**112**	**67,000**	**552,000**	**9**
	Округи НОВОЇ АНГЛІЇ						
1.	Ню Гейвен, Конн.	14	2	20	10,000	101,000	3
2.	Бостон, Масс.	5	-	11	-	56,000	-
3.	Вунсакет, Р.Ай.	6	-	11	-	64,000	-
	Р А З О М	**25**	**2**	**42**	**10,000**	**221,000**	**3**
	Округи ЗАХІДНИХ СТЕЙТІВ АМЕРИКИ						
1.	Центральна	6	-	8	-	65,000	-
2.	Міннеаполіс, Мін.	6	-	1	-	10,000	-
3.	Ст. Луїс, Мо.	3	-	-	-	-	-
	Р А З О М	**15**	**-**	**9**		**75,000**	
	НЕОБ'ЄДНАНІ ВІДДІЛИ В АМЕРИЦІ	**20**	**12**	**103**	**368,619**	**2,204,787**	**13**
	Округи КАНАДИ						
1.	Торонто, Онт.	19	1	27	5,000	208,000	4
2.	Монтреаль, Кв.	5	-	28	-	213,000	8
3.	Ніяґара, Онт.	9	1	9	3,000	93,000	-
4.	Захід Канади	10	-	2	-	20,000	-
	Р А З О М	**43**	**2**	**66**	**8,000**	**534,000**	**12**
	ЗАГАЛЬНА СУМА	**374**	**84**	**784**	**743,619**	**7,122,787**	**69**

Д-р Володимир БОДНАР

КІНЕЦЬ ВІЙНИ — СПОГАД

Зима в році 1945-му була дуже дошкульна і віденці переживали її в *жалюгідних і невідрадних* обставинах. Воєнна хуртовина добігала кінця, фронт зближався, а армія маршала Конєва вже зайняла Будапешт і маршувала на Австрію. Масове бомбардування не припинялося. В таких умовинах мій пересічний поділ дня, як і багатьох інших студентів, виглядав так: вже рано, — а часто-густо ночами — на виклик „зозульки" в радіо, а потім гудіння сирен, я з книжками під пахвою і кавалком хліба в кишені поспішно мандрував до найближчого бункера — бомбового схрону, і старався зайняти по змозі сидяче місць десь у куті.

В часі бомбового налету я *переважно* читав, бо треба було приготовлятися до дисертації і стислих іспитів (риґороз). По відкликанні алярму люди з бункера розходилися домів. Тоді очі бачили жахливий образ. Середники комунікації були знищені і треба було докладати великих зусиль, оминати пожежі і бомбові кратери, щоб нам, докрайно змученим фізично і нервово, добитися домів, а часом замість мешкання застати купу грузів. Удома треба було зараз лягати до ліжка, бо опалу не було, так що вода в хаті замерзала. Спати я лягав у шапці на голові, в теплому светрі, скарпетках і, очевидно, в подвійній спідній одежі. Слідуючого дня повторювалася та сама мандрівка — „да капо аль фіне". Харчів було дуже мало і то на картки. М'яса — обмаль, а хліб гливкий, непоживний і несмачний, що ледве його можна було проковтнути.

Безупинне тяжке бомбардування, непевність, неспокій та страх і за теперішність і за прийдешнє пригнічували і вичерпували мешканців фізично і духово, а голод і холод відбирали сили. В наслідку цих наскрізь непригожих і нездорових умовин я почав себе почувати дуже ослабленим і з'явилась висока гарячка. Лікар ствердив можливість тифу. По якомусь часі мене напівпритомного відтавили до другорядного шпиталю, а властиво до повалених касарень, льоху (бо всі шпиталі були переповнені, зайняті військовими, або знищені чи ушкоджені бомбовими налетами), шпиталь був розташований далеко на периферіях Відня. Умовини для хворих були катастрофальні: не було ні відповідного персоналу, ані медикаментів, опіки, пристановища тощо. Вікна від бомб повибивані, стіни потріскані. Щоб сяк-так огрівати, поставили по середині коридору великий котел-казан, в якому димились купа мокрого шутру й сирі дрова. Очевидно, ця мішанина стріляла іскрами на всі сторони, а більше диму як тепла розходилось довкруги по кімнатах, витискаючи сльози з очей та давлячи горло.

Через холод і брак накривала я на додаток набрався гострого запалення горла. Головним лікарем був жид з Будапешту, дуже солідний і людяний, але він нічого не міг вдіяти: „нек Геркулес контра плюрес". Властиво пацієнти, включно з лікарями і сестрами-опікунками, жидівками, студентками університету з Будапешту, й іншим персоналом були призначені на смерть. І так воно з малими вимками і сталося.

Пригадую собі, як у високій горячці я дивився на цей тріскотливий вогонь з кітла і думав, що вже за свого кволого життя спокутовую гріхи якраз у цьому пекла-шпиталі. В часі налетів літаків хворих виносили на ношах до поблизького рову, який властиво не був жодною охороною. Але Боже Провидіння має свої пляни і мене врятувало.

По п'ятьох тижнях високої гарячки одного дня я несподівано збудився з полегшою і почував себе краще. Здивований лікар ствердив, що немає гарячки: видно, молодий організм сам поборов недугу і я був на добрій дорозі до повного видужання. В наступних днях я вже при помочі сестер і з паличкою виходив надвір, вдихав повними грудьми свіже березневе повітря. Моє ціле єство горіло бажанням жити і ця надійна іскорка скріплялася з кожним днем. Лікар радив примістити мене можливо десь на селі, щоб я поступово набирався сил, а сам організм при спокої і відповідних харчах прийде до повної рівноваги. Так я і зробив. І одного соняшного дня приїхав до мене однокінним возиком мій батько, блаженної пам'яти отець крилошанин Евген Боднар, щоб мене забрати до містечка Мавтерн біля Кремсу у Вахав, Долішня Австрія, і там вичікувати кінця війни. По дорозі на залізничий двірець у Відні ми ще вступили до мого мешкання, щоб забрати речі, а передовсім книжки і студійні записки.

Мої батьки вже від кількох місяців перебували в місцевості Мавтерн, де мій батько був військовим капеляном для наших юнаків протилетунської оборони „Фляк", що тоді там стаціонувала. Початково мої батьки жили в касарнях, потім у хаті одного рільника „бавера", а згодом перепровадилися на латинсько-католицьке приходство в Мавтерн, де тоді священиком був отець П. Адальберт Льогрман. Прихід весни, пробудження природи, подув весняного вітру, цвіріньканя пташок, запах квітів все це оживляло мене і відсвіжувало. Я з дня на день кріпшав, а радість життя розпирала груди. Але непевність кінця війни та загроза большевицької окупації затроювали наші дні і зганяли сон з очей уночі. Тоді ще була нагода переїхати далі на захід, але з огляду на мій стан здоров'я ми вирішили на місці вичікувати кінця війни, надіючись на прихід американців. Ці надії не сповнилися і сталося інакше, як ми думали і бажали.

Одного зловісного дня почали близько розриватись гарматні стрільна, літаки бомбардували околиці міста Штайн і Кремс, а потім вже заграли скоростріли, гранати та стрільна гармат. На приходстві зібралось багато людей, переважно жінок з Мавтерн і околиці, щоб шукати притулку та охоронити себе від куль і большевицьких знущань та орґій.

Ми всі увійшли в глибоку пивницю і забарикадували себе залізними штабами та замками. В пивниці, в проводі із отцем Льогрманом і моїм татом, ми гаряче молилися і просили Бога змилуватися. Нагорі над нами клекотіло, барабанні постріли могутніли, дивний шум та рев гармат не переставав. Дивізія есесів, стиснута в цьому районі, оборонялася завзято, бо, правду сказати, вже не було куди далі відступати.

Над самим ранком стріли затихли, тільки було чути вигуки та прокльони „матюки" солдатів. Ми в непевності й страху всі притихли і далі в серцях молилися. Раптом почули ми грюкіт кольбами в двері і різкі голоси, переміщані з московською лайкою — „Відкрий двері, бо будемо стріляти!" Удари посилилися і треба було на щось рішитись.

Тоді мій батько, вбраний по-священичому з хрестом в руках, на власну відповідальність сказав відчинити забарикадовані двері. Не помогли просьби і плачі мами і згуртованих там людей. Батько твердо стояв на своєму. Двері відчинилися, і батько з хрестом в руках став віч-на-віч зількома військовими большевиками і перед спрямованими в нього машиновими пістолями. Тоді батько випрямився і сказав до них: „Христос Воскрес! Сьогодні другий день Воскресіння Христового і це велике свято для всіх". А було це незабутнього травня 1945 року.

Вояки спочатку збентежилися, гейби остовпіли, а тоді один із них знизив пістолю і сказав, що йому мати оповідала про таке свято і в їх хаті навіть є святі образи. Тоді всі люди безпечно повиходили з пивниці та подались домів і нікому нічого того дня не сталося. Господь мав нас у своїй опіці.

На жаль, вже тієї самої ночі і опісля розгуляна, сп'яніла та здичіла солдатеска почала свої танці. Розпачливим крикам ґвалтованих дівчат і жінок не було кінця. Кілька жінок поповнило самогубство, багато жінок і мужчин постріляно. Совєтські солдати прямо заливалися вином (Мавтерн — це околиця вин), стріляли з пістоль до колосальних бочок і затоплювали ним великі пивниці. Вино лилося по вулицях, вояки впивалися до безтями. Кілька солдатів прямо з драбин попадали в повні бочки і втопились у вині. Війна закінчилась і вищі совєтські власті дали волю „ребятам" погуляти. Очевидно, вони гуляли по-своєму дикому звичаї: насилували, грабували, бешкетували й стріляли.

Ми думали перечекати, витримати і пережити цей непевний час, а згодом може границі виясняться, може прийдуть американці, а большевики вицофаються на схід. Були і такі наївні прогнози, що прийде до зудару альянтів з большевиками, і Україна стане вільною. Та остання евентуальність підбадьорювала нас на дусі, додавала сил встоятись, тільки терпеливо перечекати зловісний період тимчасової вірилося московської окупації, і ми щасливо вернемось додому. Хочу сказати, що по моїм видужанні я був в психічному стані певности, що мені вже не може нічого поганого статися, коли я *пережив таке пекло хвороби*.

Цей мій психічний стан посилила ще одна подія, яка закінчилась щасливо для мене і в якій я абсолютно добачував Божу поміч та охорону. При кінці війни совєти щораз частіше денними, а то й нічними налетами тероризували населення Вахав, спричиняючи шкоди знищення і пожеж. Одного ранку я рвучко пробудився під враженням, що щось стається або зараз станеться. В тому моменті я почув свист і шум якраз над приходством, де я спав і ми жили. Я вискочив з ліжка, а, збігаючи сходами, я почув вибух, що потряс *цілий дім. Шкло з вікон, каміння і дим заповнили довкілля.* Коли гудіння літаків віддалилося, ми побачили такий образ: бомба ззовні навскоси поцілила в стіну, в мур може один метр від мого ліжка, зробила велику провалину, а моє знищене ліжко гойдалося на якихось погнутих дротах.

Опісля я вже перенісся спати на стрих не так зі страху перед бомбами, але перед большевиками, а спеціяльно КҐБ, який відразу по закінченні війни почав своє диявольське діло виловлювати не тільки есесів і партійців-нацистів, але і переселенців таких, як ми. Ми в засаді нікуди не виходили. Я сидів на піддашшю приходства і, скільки це було можливим, студіював. Ми мусіли дотримуватися всяких заходів безпеки і конспірації, бо батько був військовим капеляном при наших юнаках, вже не згадуючи мене, бо був я не без грішків супроти „рóдіни", як майже всі молоді українці з Західньої України.

Мій батько, як це було в його звичаї на протязі його довгого 95-літнього життя і майже 70-літнього священства, щоденно відправляв Служби Божі в церкві, вдома, на фронтах, у стрілецьких окопах, а вже знеможений, у пізнішому часі в ЗСА, відправляв у сидячій позиції, ба навіть у лежачій — прикутий до ліжка старістю. В римо-католицькій церкві в Мавтерн, де тато відправляв Служби Божі, трапилися два маркантні і характерні явища.

Одного разу прийшли до церкви два бійці в шапках і, спрямовуючи пістолі в сторону тата при престолі, домагалися годинника і чаші. Батько спокійно відповів, що він тепер розмовляє з Богом, щоб вони скинули шапки і зачекали, а по відправі він піде з ними до їхньої військової комендантури і запитає їх зверхника в справі віддачі їм свого годинника.

По дорозі вони пронюхали рішучість ситуації, щасливим збігом обставин роздумалися, кажучи татові, щоб ішов домів. Ми були проти того, щоб тато відправляв у церкві, бо адже у вимкових *умовинах можна правити і вдома*. А другий випадок вже діяметрально різний і тим разом — в позитивному розумінні. Одного дня прибігає мама дуже зденервована і каже мені, що в церкві є один солдат, клячить перед престолом Матері Божої і напівголосом гаряче молиться.

Вонa відчуває, що це мусить бути наш чоловік, і хоче з ним говорити. Я відраджую і переконую, що не треба собі непотрібно шукати біди і лізти в халепу. Але знаю, що мама має добру інтуїцію, тому вкінці лагіднію і кажу, щоб тільки була дуже *обережна при зустрічі з ним та мало говорила*, поки справа не вияснится. Сам обсервую сцену зустрічі через вікно на піддашші з биттям серця і молитвою на устах. І очам своїм не вірю. Перед церквою він цілує маму в руку, мама його обіймає, як рідного, плачучи, і обоє йдуть у напрямі приходства. Дома кличе мене зійти вниз, бо все в найкращому порядку.

В дальшій розмові довідуємося, що цей молодий військовик — це дитина нашого підбрідського селянина з Галичини. Боровся він у рядах УПА, а останньо їх сотня помагала нашій Дивізії пробиватися з брідського кітла, та там він і потрапив у большевицький полон. Думав, що розстріляють, як постріляли багато інших, але його сяк-так умундурували, дали „ґвінтовку" і гайда на фронт битися за „родину". Його доля була незавидна, бо ще мають його судити, а тоді — каторга на Сибірі.

Цей юнак, Степан, був наче віддзеркаленням нашої жорстокої долі. Степан — глибоко релігійний і щиро-український юнак, борець в рядах УПА, а тепер у війську найбільшого ворога людства й українського народу. А скільки таких Степанів було? Степан оповідав нам дуже цікаві речі з життя на Україні, епізоди з боїв УПА та про інших наших хлопців у Червоній армії. Майже щодня він нас відвідував, поздоровлював словами: Слава Ісусу Христу! а при відході казав: „Слава Україні"! Ми були дуже обережними. Він ходив до нас різними стежками, аби змилити евентуальне слідкування.

Обсервуючи Степана, ми добачили у ньому символіку, з одної сторони — Бога, України і нашого селянства, проти затій сатани, червоного тирана.

Ми також передумували різні способи та контактувалися секретно з людьми по зв'язках, щоб Степан міг відв'язатися від ворожого війська. Та непередбачені випадки зумовили занехаяти наші пляни, бо Степана перенесли до інших частин, про що ми довідалися вже окружною дорогою.

Хочу навести ще один дуже цікавий епізод, питомий червоній окупації в цьому короткому часі і в тих умовинах та в тій околиці. Парох о. Льогрман з часом наладнав зв'язки з клерикально-урядовими австрійськими чинниками у Відні. Між іншим, він дістав писемні повновласті з Ординаріяту і дотичного міністерства тимчасово адмініструвати монастирем у Ґетвайґ. Цей монастир-замок маєстатично пишається на горі своїм барокковим архітектурним стилем, домінуючи красою і повагою над цілою околицею. Думаю, що Ґетвайґ — це один з найкращих монастирів-замків у цілій Австрії. При кінці війни зі стратегічних міркувань цей замок окупували німецькі вояки-есеси і ґестапо, а опісля — совєтська військова влада та КҐБ. Отець Льорґман журився долею цього монастиря-замку тим більше, що на його вимогу перед червоними властями, щоб дістати перепустку та оглянути і перевірити монастир, — вони крутили і огляд монастиря відмовляли. Але отець парох не здавався, з уродження німець, він мав у собі домішку пруської крови, тож був твердий у своїх постановах. Переконував мене, щоб я був його перекладачем перед „власть імущими" і ґарантував, що мені нічого не станеться.

Я вберуся в тирольсько-австрійський стрій, короткі „ледерґози", заздалегідь приготуємо питання і відповіді, і з таким „еквіпунком" помандруємо до совєтської комендантури на замку Ґетвайґ, віддаленому приблизно 5 кілометрів від Мавтерн. Як будуть питати про мене, то він потвердить, що я є югослов'янсько-австрійського походження і тому можу трохи розуміти по-слов'янськи. Арґументував, що зроблю добре діло для Церкви і австрійців. Батьки мої також були невдоволені тим „маршем" в непевне і небезпечне. Парох довідався, що монастир, а спеціяльно катедра, ушкоджені воєнною хуртовиною, і також, що большевики знищили до решти і профанували святощі. Але те, що ми опісля там побачили, перейшло далеко наші передчуття і побоювання.

Коли ми дійшли пішки до підніжжя гори, нас затримала військова сторожа і завела до діючого капітана. Капітан сказав, що мусить сконтактуватися зі штабом на самій горі в замку і тільки за особистим дозволом ґенерала нас пропустять.

Парох твердо стояв на своєму, показував урядові документи і абсолютно домагався нашої льокальної візитації. Ми є представниками релігійної і австрійської влади, і в крайньому випадку ми звернемося зі скаргою до влади окупаційних сил у Відні. Я цілий прію і стараюся переводити якоюсь видуманою мішаниною слов'янських мов та стримую отця, щоб не дуже гарячився, а з нервового напруження піт обливає мене зимними струмками. Думаю, пощо мені цеї біди, але тепер вже запізно завертати і здаюся на Божу волю.

В часі вичікування на децизію тихо молимося. Відчуваю, що і мої батьки моляться. А, зрештою, мені вже тепер хіба нічого не може статися. По якій годині напруженого вичікування повертається капітан з перепусткою, „бумажкою". Всідаємо до ґенеральського авта і їдемо серпентиною вгору до монастиря, де примістився штаб совєтської армії на округу.

Ґенерал з цілим своїм почетом прийняв нас дуже ввічливо, але на домагання отця пароха звізитувати катедру і монастир викручувався, мовляв, там тепер ремонт, є ушкодження в наслідок воєнних дій, а вкінці сказав, що оглянути можна буде другим разом, бо він поспішає і ще хоче погостити нас вечерею. Я був певний, що його удавана делікатність була вимушена і зумовлена фактом, що він докладно знав про жалюгідний стан катедри і монастиря. Отець Льогрман сказав категорично і недвозначно, що ми домагаємося оглянути катедру і монастир всередині, щоби своєчасно звітувати своїм зверхникам. Ґенерал, приперний до муру, почав нервуватися, ходив поквапно по кімнаті, а потім на якийсь час вийшов з кімнати. Повернувся, знову з усмішкою каже, що можемо оглянути тільки зізовні і то на дуже коротко.

Ззовні ми побачили знищення від бомб і куль, але те, що ми побачили всередині катедри, було прямо здичінням, варварством і профанацією не до повірення. Вхідні двері до катедри були виламані багнетами, святі статуї і образи понищені, лавки порізані, престіл спрофанований людським калом, а що там були і „специ" від того діла, вказував наглядний факт, що святі запрестольні мощі були силою вирвані і розсипані довкруги.

Нам кров застигла в жилах на вид такого звірства. О. Льогрман впав в шал розпачу, жалю і почуття заподіяної кривди, почав казнувати червоних різними епітетами, які мені доволі легко було перевести на російську мову, а які не годиться тут повторювати, хоч вони були дуже на місці і вповні заслужені.

Ґенерал зі своїм штабом почав вибачатися, мовляв, що він нічого про те не знав, що це мусіли заподіяти якісь хулігани, які будуть викриті та жорстоко покарані, а вкінці запевняв, що це буде

(Закінчення на стор. 7-ій)

Україніка в Кензас університеті

Кензас університет в Лоренс є найбільшим університетом в середній Америці. В університеті навчається приблизно 30,000 студентів. Він має одну з найбільших програм слов'янських студій в Америці. Слов'янська колекція в університеті почала збільшуватися після Другої світової війни завдяки заснуванню Програми слов'янських і східньо-европейських студій. Тому, що програма студій не включала українїстики, крім доривочного навчання, або була зв'язана зі студіями інших східньо-европейських народів, україніка в бібліотеці, в протилежність до інших слов'янських колекцій, була занедбана. В 1950-их і першій половині 1960-их років україніка нараховувала коло 100 книжок.

Від часу прийняття Михайла Палія в 1965 році на посаду в бібліотеці на слов'янського бібліотекаря, не зважаючи на перешкоди деяких офіційних осіб, україніка, за його наполегливим старанням, почала зростати кількісно і якісно. Колекція збільшувалася через замовлення, а головно, через поїздки М. Палія до країн Східньої Европи в 1968 і 1972 роках для закупу книжок. Поїздки охоплювали міста: Гельсінкі, Ст. Петербург, Москву, Харків, Київ, Львів, Вільнюс, Краків, Вроцлав, Познань і Варшаву. В книгарнях і бібліотеках цих міст було закуплено, крім неукраїнських, багато вартісних українських книжок і журналів. Особливу вартість мають журнали, які перестали видаватися, серед них: „Київська Старина", „Літопис Революції", „Україна", „Україніше Рундшав", „Стенографічне справоздання сейму ґаліцийскеґо" та інші.

Тепер, в 1993 році, українська колекція в університетській бібліотеці нараховує понад 15,000 книжок, написаних українською та іншими мовами. Особливо багата колекція з української історії і літератури. Багата українська колекція в університеті стала одною з основних підстав заснування українських студій в Кензас університеті в 1992 році.

Н. Н.

ПРОГОЛОШЕННЯ

кінцевих підсумків Шашкевичівського конкурсу на написання сценок для шкільної молоді

На конкурс вплинула 21 сценка. Крім основного критерія — шашкевичівська тематика, жюрі врахувало ще такі вимоги: ориґінальність задуму; мистецькі засоби виконання: жанр, сюжет, естетичне освоєння світу, конкретне чуттєве відродження дійсности, стиль, мова, вартість твору (історично-національна, літературно-мистецька).

Жюрі розглянуло праці 20 кандидатів. Один твір, який був уже попередньо надрукований, залишився поза увагою жюрі.

Оцінивши всі праці, жюрі одноголосно вирішило признати першу нагороду Богданові Пилатові за „Юність поета"і Миколі Музичці за „Підлисся — ти неволі син". Три другі нагороди отримали: Омеляна Парило за „Світоч землі Галицької", Лев Кудлик за твір написаний віршем без заголовка і Антоніна Листопад (Антоніна Нікітіна) за „Лицарську Голготу". Третю нагороду признано: Руслані Марич за „Сценарій" і Ярославові Ярошеві за „Добросвіт".

Окреме відзначення без грошових нагород отримали: Іван Гулей за „Невміруще слово Маркіяна" і Микола Бірюк за твір написаний віршем „Галицький смолоскип" та Лариса Журавель за написання для нього музики. Обоє з Вороніжа, Росія. Усі інші учасники конкурсу з різних областей України.

Жюрі порекомендувало Кураторії Інституту — Заповідника Маркіяна Шашкевича обдарувати усіх учасників конкурсу своїми пам'ятковими виданнями.

Жюрі Шашкевичівського Конкурсу Інституту — Заповідника Маркіяна Шашкевича:
проф. Володимир Жила, Техас, ЗСА, голова, о. митрат Ярослав Гайманович, Монтреаль, секретар, д-р Михайло Марунчак і Ярослав Ґаба, Вінніпеґ, члени.

КІНЕЦЬ ВІЙНИ — СПОГАД

(Закінчення зі стор. 5)

діло... гестапо і німецьких есесів, щось на зразок брехні про Катиньську трагедію, де комуністи замучили і розстріляли до 15-ти тисяч польських полонених офіцерів, а потім вину склали на німців.

Парох домагався покарання винних, повної реставрації та відшкодування за кривди і втрати, та погрожував справоздання спрямувати урядовою дорогою до відповідних чинників у Відні. І це тільки один випадок, про який ми знали і що оглядали на власні очі, і то в одній місцевості на протязі дуже короткого часу. А скільки було таких випадків у інших місцевостях на окупованих комуністами територіях? А скільки церков, монастирів і культурних надбань спрофановано і знищено на землях України і повбивано священиків, монахів і монахинь та розстріляно українського люду, чи запроторено в тайги Сибіру на муки й каторжні роботи.

Всіх наших Владик ув'язнено і вони погинули як ісповідники *віри, не зрадивши Христа і України. Боже Провидіння чудом* врятувало тільки одного, по 18-ох літах заслання і каторги на Сибірі, врятувало Патріярха Йосифа Сліпого і доручило сповнити йому Велику Місію.

В дальшому часі дорога наша пішла іншим шляхом. В невдовзі я переїхав до Відня знову в непевне і невідоме, але рішив кінчати студії. Зрештою в Мавтерн вже земля горіла мені під ногами і треба було затирати сліди. КҐБ наступало на п'яти. Батьки переїхали до Кіцбіґель у Тиролі, Австрія, а о. Льогрман таки добився сатисфакції, і в результаті протестів і старань у Головній квартирі Окупаційних Сил у Відні умовини за замку Ґетвайґ змінилися на краще. Може і Бог дозволив Степанові перейти все лихо і він живе під Бродами в Галичині на рідній Самостійній Україні.

Свято Покрови в українській православній церкві Св. Тройці в Ірвінґтоні

Заходами Сестрицтва св. Покрови при українській православній церкві Св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж., відзначило 17-го жовтня ц. р. свято Покрови, своєї Патронки Покровительки Божої Матері, яка охороняла наше славне козацтво, наш волинський Почаїв та нашу Українську Повстанську Армію, яка змагалася за долю українського народу, та яка обійняла своїм омофором всю Україну і дала їй долю — творити самостійну українську державу на своїй власній землі.

Сестрицтво св. Покрови при українській православній церкві Св. Тройці в Ірвінґтоні, Н. Дж., під час Молебня до Пречистої Діви Марії
(Світлив А. Щербінін)

Службу Божу о годині 10-ій ранку очолив настоятель парафії о. мит. Сергій Непріль з участю церковного хору ім. Д. Бортнянського під керівництвом інж. Дмитра Олійника, а на закінчення Богослужби о. Сергій виголосив з амбону промову на тему Покровительки та значення жіноцтва в нашій маленькій, але щедрій і відданій парафії, наводячи безліч прикладів та досягнень у парафії, в громаді та в українському житті взагалі.

Після промови о. Сергія, Валентина Щербініна — голова Сестрицтва, та інж. Константин Приходько — голова парафіяльного уряду, вручили китицю квітів о. Сергієві, в День Ангела Сергія, а церковний хор проспівав „Многая літа".

Молебень за здоров'я сестрицтв відслужив о. Сергій з участю церковного хору. Хористи виструнчені стояли зі своєю хоругвою св. Покрови біля вівтаря у церкві. Церковний хор відспівав многоліттєво для сестриць, а отець прочитав всі імена їх, також згадав по-іменно померлих сестриць, що відійшли у вічність, — а хор проспівав „Вічная пам'ять".

О годині 1-ій всі присутні в церкві парафіяни та гості засіли за прибраними столами, що їх приготовило Сестрицтво, що його очолює В. Щербініна, а за головним столом засіли: о. мит. Сергій Непріль з паніматкою та о. Євген Богуславський з паніматкою з української православної церкви Св. Вознесіння в Мейплвуді, Н. Дж., та інші.

Святочну трапезу відкрив і нею проводив інж. К. Приходько, голова парафіяльного уряду, який привітав парафіян та гостей, та подякував усім за таку чисельну участь у святі, а дари поблагословив отець настоятель.

Після смачних страв, які приготовили сестриці, продеклямувала свій власний вірш Галина Петрушенко „До другої річниці незалежности України" та „Моя Україно", яка перебувала все своє життя на Україні, а сьогодні — в Америці у свого рідного тата. Вона також відспівала пісню про тата, яку сама уклала.

Після льотерії та інших несподіванок, промовляв о. Є. Богуславський, а заключне слово виголосив о. Сергій Непріль, закриваючи свято Покрови молитвою.

А. Домарацький

З ДІЯЛЬНОСТИ СЕСТРИЦТВА СВ. ПОКРОВИ

Вже майже 40 років, згуртовані, біля цієї улюбленої нами святині, гордо плекаємо нашу рідну українську мову, наші церковні і національні звичаї, а що найголовніше — зберігаємо неоцінимий київський православний *обряд. До цього* маємо тут надзвичайно догідні умови.

Приємно ствердити, що на протязі всього часу існування церкви Св. Тройці, церковний провід повсякчасно старався створити сприятливі умови праці для нашого духовенства та для всіх існуючих організацій при парафії. Парафіяльний уряд був, є й буде свідомий того, що тільки спокійна церковна атмосфера, добре зорганізоване та діяльне *Сестрицтво, молодь, церковний хор* — це наше свідоцтво назовні, це справжнє наше церковно-християнське обличчя.

Сестрицтво св. Покрови своєю невтомною працею у церкві Св. Тройці вклало величезний труд. Воно ще недавно і тепер не щадило грошей для розбудови й придбання потрібних для церкви речей, починаючи від церковних риз, а на килимах у церкві кінчаючи. Наше Сестрицтво брало *участь, і то активну, також у* допомозі українським сестрицям у Бразилії та в Україні. Постійний контакт з Україною неперервний зв'язок з рідною Українською Православною Церквою в Україні, – свідомо зобов'язав Сестрицтво подати руку помочі нашим братам й сестрам в Україні.

Сестрицтво закупило й переслало в Україну церковні ризи, багатослужбові книги, церковну літературу, церковні ноти, коляди, тощо.

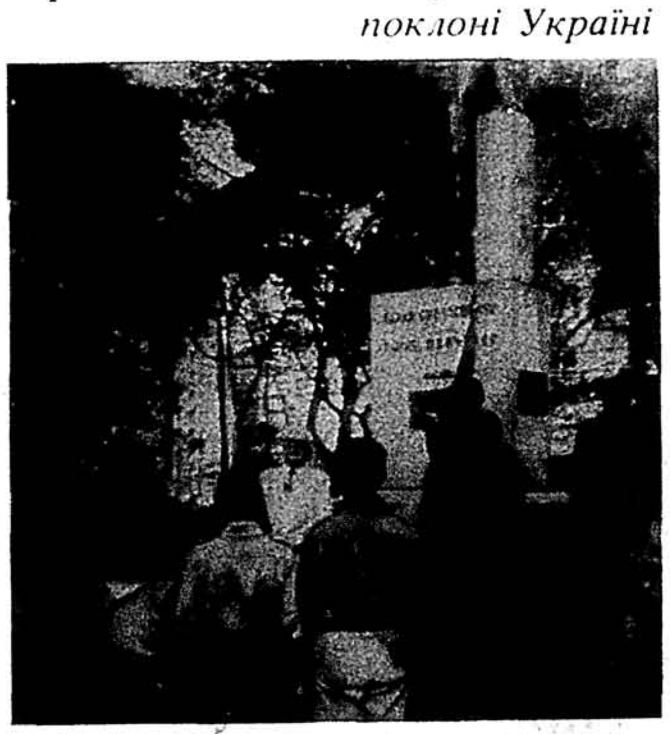
На цю доброчинну ціль Сестрицтво витратило понад 15,000 дол. Це всім нам наглядна картина жертвенности нашого Сестрицтва. Подиву гідне, що така мала кількість людей спромоглася на таку велику допомогу нашим братам і сестрам в Україні й поза межами України.

Д. О.

Український Пласт в Бразилії в поклоні Україні

Як відомо зі сторінок нашої преси, в Бразилії піс*ля довгої перерви* і застою відродився український Пласт. Як кожний початок, гурток початківців ще невеликий, але головне те, що Пласт відновився, і можемо бути певні, що невдовзі він стоятиме на рівні з іншими чисельними пластовими гуртками по всіх країнах нашої діяспори, де тільки існує українська громада, включно з незалежною Україною.

З нагоди другої річниці проголошення незалежности України український Пласт в Бразилії постановив відзначити таку дорогу нам річницю — відродження нашої Батьківщини.

Д-р М. Рубінець промовляє до пластової молоді.

На чолі з ст. пл. Корнелієм Шмуликом, дисциплінованим походом молоді пластуни вмаршували на площу „Україна" в Курітибі, столиці области Парана, під пам'ятник Тараса Шевченка, на який поклали гарний букет квітів. Пластуни разом з присутніми громадянами відспівали національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Відтак виголосив слово українською і португальською мовою ст. пл. К. Шмулик, який відзначив цю важливу дату в історії України — другу річницю проголошення незалежности України. Опісля пл. прих. Володимир Зазецький дуже гарно продеклямував вірш „Пластова ватра".

Опісля промовив українською мовою кореспондент газет „Свобода", „Голос України" і „Літературна Україна" д-р Михайло Рубінец, який на закінчення свого зворушливого слова сказав: „Після довгого поневолення Україна встала з колін. Колесо історії не навернеться назад! Україна стала вільною і вільною вже буде назавжди".

Потім промовляв Осип Вельґач, який португальською мовою дуже гарно відзначив річницю проголошення незалежности України. Варто зазначити, що О. Вельґач говорить плинно по-українськи і по-англійськи, він — визначний математик, високий урядовець великого банку „Бамеріндус", член Міжнаціональної асоціяції науковців і автор книжки „Цикл контролі високоякости інформатики".

Опісля всі пластуни відспівали гимн пластунів зі Закарпаття „Гей, пластуни, гей, юнаки". На закінчення всі присутні проспівали ще раз національний гимн „Ще не вмерла Україна".

Фільмували всю церемонію від телебачення, канал 4 і канал 6, що було передано на телебаченні наступного дня.

Слава молодим пластунам, вже народжені в Бразилії, як і їх батьки і навіть діди, але вірні своїй українській крові.

Д-р Михайло Рубінець

Китичка незабудки на свіжу могилу маестра С. Крижанівського

Моє знайомство з маестром Степаном Крижанівським було своєрідне. Я знав його неособисто ще з часу німецької окупації Галичини в Другій світовій війні, але він не знав мене зовсім. Причиною цього оригінально-однобічного знайомства було те, що маестро був актором Львівського оперного театру, який за німців, завдяки директорові й режисерові Володимирові Блавацькому, режисерові Йосипові Гірнякові та добірному ансамблеві талановитих акторів усіх видів театрального мистецтва, станув на вершинах Мельпомени, а з другого боку я з дружиною бував на всіх прем'єрах постановок, у яких часто брав активну участь мій знайомий-незнайомий С. Крижанівський.

Обопільне особисте знайомство між нами настало, коли заіснував в Ню Йорку Літературно-Мистецький Клюб і маестро став його головою. Маю враження, що між нами зав'язалася симпатія і дружнє співжиття та співпраця. Маестро дав мені змогу брати активну участь у п'ятницевих імпрезах, які втішалися великою популярністю добірних слухачів Ню Йорку й околиці. Завдяки йому я мав кілька авторських вечорів та виголосив низку доповідів здебільша на літературні теми.

Ще досі в моїй робочій кімнаті висить на стіні срібна свят-Миколаївська різка, яку маестро вручив мені після заслухання мого оповідання „Святий Миколай — дійсність чи леґенда" зі збірки „Калиновий міст". Тільки лакітки кудись „вивітріли"...

Нема, мабуть, ні одної людини, симпатією якої не втішався б маестро. Його спокійна, зрівноважена вдача, його бездоганні товариські манери, його почуття гумору і тонкий дотеп, його організаційний хист підбирати теми на імпрези ЛМК, його вмілість підшукувати компетентних доповідачів та виконавців, його спосіб ведення програми й дискусії ні в кого не викликали заперечень чи неґативної критики.

Маестро зумів зорганізувати гурток відданих пань, які добровільно займалися буфетом з „канапками", солодким, чаєм та кавою. Цей етап існування й діяльности ЛМК під проводом маестра записаний золотими буквами в літописі культурно-мистецького життя в Ню Йорку, а пам'ять про установу і її довголітнього невсипущого керівника залишиться назавжди в серцях і пам'яті нюйоркчан та околиці.

* * *

Кожна віруюча людина на свій лад бодай інколи призадумається, щоб збагнути глузд життя, як заплянував його Абсолют — Господь Бог. Над цим незбагненним питанням застановляються не лише рядові, сірі люди. Ця проблема тривожить теж інтелектуалів найвищої кляси — вчених, дослідників, мислителів, філософів, духівництво.

Бачимо це на прикладі науковця, психіятра-психолога професора Віденського університету д-ра Віктора Франкеля, творця т. зв. „третьої віденської психологічної школи", яка постала на руїнах концепції Зигмунта Фройда та його послідовників — Адольфа Адлера та Карла Юнґа, які твердили, що рушіями людської дії є чинники нижчого порядку, зокрема статеві інстинкти та почуття неповноцінности й шукання їх заспокоєння та компенсації.

Проф. Франкель протиставить цим концепціям вищі духові вартості — інтелект, шляхетні почування, вагу терпіння, людські дерзання, одержимість ідеалами, бо без них людина відчуває пустку в житті і втрачає бажання жити. На його думку, навіть „останній віддих вмираючої людини має своє значення", бо смерть — це невід'ємна складова частина життя.

Тут погляди творця нової філософської концепції — співвідношення життя й смерти збігаються з наукою Христа своєю оптимістичною орієнтацією на суть дочасного перебування людини на землі з прицілом на життя вічне шляхом включення в щоденне життя релігійно-моральних вартостей відповідальної перед власним сумлінням людини, яка змагає поєднатися з Богом.

Проте хоч смерть є невід'ємною частиною життя, то втрату дорогої людини відчуваємо невимовно боляче. Тільки той розуміє цей біль, хто зазнав його особисто. І хоч з ходом часу цей біль улягається, проте він ніколи повністю не втихомириться. Досвід показує, що біль після втрати дорогої особи є найбільш інтенсивний у двох випадках — матері після смерти дитини та втрати одного з подругів, якщо подружжя жило за Божими й людськими законами у взаємній любові, пошані, довір'ї.

Недаром Христос Спаситель у своїй характеристиці подружнього життя сказав: „Станете одним тілом і однією душе". Після відходу у вічність одного з подругів, у другого залишається тільки половина власного „Я", бо друга половина відійшла до свого Творця.

І сьогодні в такому половинному стані знаходиться дружина св. пам'яти Степана. Також життєвою філософією — шукання Бога в дочасному житті і прямування крізь смертні ворота до вічного щастя практикувало подружжя Крижанівських. Тому покійний сміливо може стати перед обличчя Справедливого Судді, а дружина пані Ольга знайде заспокоєння в тому, що гідно, по-християнськи виконала свій обов'язок до останнього віддиху свого дружини.

Володимир Барагура

Відбувся вчительський семінар на Союзівці

*Курси в Союзівці —
учительський семінар.
Який прекрасний вчинок,
і цінний, цінний дар.*

Люба Зараска, голова Шкільної Ради Торонто

На перехресті двох ювілеїв — століття нашого незаступного щоденника „Свобода" та століття заснування добродія Українського Народного Союзу, якраз припадає 10-ліття створення учительських курсів на Союзівці. І так, як згадуємо у вірші власного авторства „Який прекрасний вчинок і цінний, цінний дар", виголошеному нами на прощальному вечорі, направду, нема ціни на такі дари.

Тому хочеться подякувати і висловити велике признання організаторам і фундаторам цього діла. На особливе признання заслуговує голова Шкільної Ради д-р Євген Федоренко і Український Народний Союз на чолі з предсідником Уляною Дячук. Також хочемо подякувати нашій невтомній і незаступній голові Шкільної Ради Торонто пані Любі Зарасці, яка нас заохочує, допомагає і вимагає, щоб ми брали участь в учительських семінарах.

Організатор і керівник курсів д-р Є. Федоренко вкладає багато труду і зусиль, щоб курси відбулися на високому рівні. Нагадував, для прикладу, висококваліфікованих професорів, мистців культури і музики, щоб осягнули ми якнайбільше знання, потрібного українському учителеві.

Головною метою курсів було підвищення кваліфікацій вчителів. Лекції провадилися точно в означених годинах, а постійна пригадка про кінцеві іспити, не дозволяла занедбувати науки. Іспити відбувалися строго: „всі торбинки, зошити, прошу покласти на той стіл в куті..." Нісся голос д-ра Гаєцького: „без ніяких записок і підповідань..." (за столом, довжиною 10 футів, могло засісти тільки два курсанти, по обох кінцях стола). В залі тихо... тихо... Часом забіг котик Союзівки і відвернув увагу професора та розвеселив нас, а все ж таки мороз ішов по плечах: а що як не здаш і перепадеш? Буде сором!

На цьогорічних курсах вшанували ми 60-ліття жертв голоду в Україні. Д-р Юрій Гаєцький подав історичне тло голоду, а проф. Павло Маляр, живий свідок, розповів про це народовбивство. Д-р Є. Федоренко представив, як комуністична пропагандивна машина за допомогою західнього пресового корпусу та прихильників комунізму зуміла впродовж десятиріч приховувати правду про сталінський ґеноцид.

І так я закінчила успішно четвертий семестр. Кожного року вже сама подорож на Союзівку збуджувала зацікавлення: яка програма курсів буде, чи будуть ті самі знамениті професори. Кожного року з більшою наснагою починали ми працювати, щоб більше себе удосконалити і якнайбільше осягнути знання від наших викладачів.

Нашими лекторами були: мови — заслужений та енерґійний проф. Павло Маляр; літератури — літературознавець д-р Є. Федоренко; історії — знавець історії (і „ходяча енциклопедія") д-р Юрій Гаєцький; лектури — в школах українознавство, новелі з мистецьким читанням і переданням — д-р Ігор Гурин; музики — лектор із великим знанням музики — д-р Ян Хойнацький; історії культури — з оригінальними прозірками і глибоченним знанням справи — мисткині: неперевершена мгр Слава Ґеруляк і проф. Олександра Дяченко-Кочман. Також до успіху курсів причинилася мила адміністраторка Стефанія Квасовська.

При кінці хочу сказати, що семінари на Союзівці є дуже корисні і побажані, рекомендую молодим учителям користати з них.

В піднесеному настрої кінчали ми курси веселою вечіркою з власною гумористичною програмою. Професори Юрій Гаєцький і Євген Федоренко роздавали учасникам з признанням успішні свідоцтва. Зворушливо прощали ми своїх професорів і колеґ з надією зустрітися на наступний рік.

**Учасниця семінару
Іра Дрогобицька**

Распни...

(Закінчення зі стор. 2)

ліна та Гітлера. Другим нечуваним явищем XX століття — це 6 мільйонів втікачів з СССР, які „голосували своїми ногами" проти злочинів комунізму, Сталіна. І в недавньому 1989 році теж відбувся такий відрух втікачами зі Східньої Німеччини. Проте їх подивляв світ. А в 1945 році втікачів виловлювало НКВД, СМЕРШ. Дехто волів накласти на себе руку. Захід не виявив належного зацікавлення ні історією комунізму з його 60-ма мільйонами жертв, тим паче проблемами втікачів, тих громадян СССР, які рятувалися від Сталіна, від СМЕРШ; дехто зміняв прізвище, чи й не уточнював свого совєтського минулого.

Історія Дем'янюка оформлена книжкою мала б подати оту жалюгідну канву життя українця на тлі XX століття. Зокрема кинути виразніше світло на втікачів 1945 року, вглянути глибше у їхню ситуацію, у ті проблеми, що ніяк не стали об'єктом уваги Заходу, поза строгою перевіркою різних форм коляборації з нацизмом, включно з дивізіями і партизанами, які й досі не зрозумілі людині Заходу. Книжка на часі, бо перед Дем'янюком є боротьба за повернення громадянства і можливі комплікації. І саме погляд втікачів може виповнити велику прогалину тієї ділянки. Така книжка була б в допомозі конґресменові Джанові Графікантові, відважній людині, в плянах якого є перевірка і доповнення до іміґраційних законів ЗСА відносно „правди" і „неправди" тих втікачів 1945 року, які не були коляборантами з нацизмом і діяли інстинктом самозбереження від масових ҐУЛаґів Сталіна, від абнормальної системи комунізму.

Життя Дем'янюка і його родини на тлі злочині XX століття, трагедія українця, який тричі уцілів, може стати бестселлером. Тому найвища для цього пора.

